

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра логістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. завідувача кафедри логістики

Світлана СМЕРІЧЕВСЬКА
(підпис, власне ім'я та прізвище)
«01» червня 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ

«БАКАЛАВР»

ТЕМА: «Організація авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень»

зі спеціальності 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)
освітньо-професійна програма «Авіаційна логістика»
(шифр і назва)
форма навчання денна

Здобувач: Осадчук Владислав Андрійович
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис, дата)

Науковий керівник: Кулик Володимир Антонович
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис, дата)

Нормоконтролер: Кулик Володимир Антонович
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис, дата)

Засвідчую, що у цій кваліфікаційній роботі
немає запозичень з праць інших авторів
без відповідних посилань

(підпис)

Владислав ОСАДЧУК
(власне ім'я та прізвище здобувача)

Київ 2024

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра логістики

Освітнього ступеня бакалавр
Форма навчання денна
Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр найменування)
Освітньо-професійна програма «Авіаційна логістика»
(шифр найменування)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри логістики

Світлана СМЕРІЧЕВСЬКА

(підпис, власне ім'я та прізвище)

«13» травня 2024 р.

ЗАВДАННЯ

НА ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА

Осадчука Владислава Андрійовича

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи: «Організація авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень» затверджена наказом ректора від 24 квітня 2024 р. № 624/ст.
2. Термін виконання роботи: з 13.05.2024 р. до 16.06.2024 р.
3. Дата подання роботи на випускову кафедру 01.06.2024 р.
4. Вихідні дані до роботи: загальна та статистична інформація ТОВ НП «Глобал», виробничо-фінансові показники діяльності ТОВ НП «Глобал», літературні джерела з організації авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень, інтернет-джерела.
5. Зміст пояснювальної записки: стандарти, правила та інструменти управління авіатранспортною діяльністю; організаційно методичні положення щодо організації ринків авіаперевезень; загальний аналіз підприємства ТОВ НП «ГЛОБАЛ»; аналіз виробничих та фінансових показників діяльності; аналіз організації авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень ТОВ НП «Глобал»; актуальність фідерних авіакомпаній для вантажних перевезень в період війни; покращення авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень в ТОВ НП «ГЛОБАЛ» в умовах війни, шляхом придбання безпілотних літаків Natilus; оцінка економічної ефективності запропонованого заходу.
6. Перелік обов'язкового графічного матеріалу: таблиці, діаграми, графіки, схеми, що ілюструють теперішній стан проблеми та методи їх вирішення.

7. Календарний план – графік

№ п/п	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4
1.	Вивчення та аналіз наукових статей, літературних джерел, нормативно-правової документації, підготовка першого варіанту вступу та теоретичного розділу	13.05.24-16.05.24	виконано
2.	Збір статистичних даних, проведення хронометражу, виявлення, підготовка першого варіанту аналітичного розділу	17.05.24-20.05.24	виконано
3.	Розробка проектних пропозицій та їх організаційно-економічне обґрунтування, підготовка першого варіанту проектного розподілу та висновків. Редагування перших варіантів кваліфікаційної роботи	21.05.24-26.05.24	виконано
4.	Підготовка остаточного варіанта кваліфікаційної роботи, перевірка у нормоконтролера	27.05.24-29.05.24	виконано
5.	Узгодження роботи з науковим керівником, одержання відгуку наукового керівника, отримання допуску до захисту, одержання внутрішньої та зовнішньої рецензій, довідки про успішність	30.05.24-31.05.24	виконано
6.	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру логістики	01.06.24	виконано

Здобувач _____
(підпис)

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис)

8. Консультанти з окремих розділів роботи:

Розділ	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1	Професор Кулик В.А.	13.05.24	13.05.24
Розділ 2	Професор Кулик В.А.	17.05.24	17.05.24
Розділ 3	Професор Кулик В.А.	21.05.24	21.05.24

9. Дата видачі завдання «13» травня 2024 р.

Керівник кваліфікаційної роботи: _____ **Володимир КУЛИК**
(підпис керівника) (власне ім'я та прізвище)

Завдання прийняв до виконання: _____ **Владислав ОСАДЧУК**
(підпис здобувача) (власне ім'я та прізвище)

РЕФЕРАТ

Загальний обсяг пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи на тему «Організація авіатransпортних ланцюгів вантажних перевезень» складає 83 сторінки та містить 8 рисунків, 7 таблиць, 51 використаних джерела.

ЛОГІСТИКА, ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ФІДЕРНІ КОМПАНІЇ,
БЕЗПЛОТНИЙ ЛОТАК, СТАНДАРТИ, ПРАВИЛА, НОРМИ

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні основи формування та управління авіаринками. Проаналізовано діяльність підприємства ТОВ НП «Глобал», проведено аналіз його виробничо-фінансових показників та існуючі підходи до організації перевезення різних вантажі та організацію авіатransпортних ланцюгів вантажних перевезень.

В результаті дослідження були виявлені можливі напрямки покращення авіатransпортних ланцюгів вантажних перевезень в ТОВ НП «Глобал» в умовах війни, шляхом придбання безпілотних літаків Natilus. Основною метою цього проекту є розробка практичних рекомендацій щодо покращення авіатransпортних ланцюгів вантажних перевезень в ТОВ НП «Глобал» в умовах війни в країні.

Рекомендується використовувати матеріали даної кваліфікаційної роботи під час проведення наукових досліджень, в процесі навчання та в практичній діяльності фахівців логістичних підрозділів.

ABSTRACT

The total volume of the explanatory note to the qualification work on the topic "Organization of air transport chains of cargo transportation" is 83 pages and contains 8 figures, 7 tables, 51 used sources.

LOGISTICS, TRUCK TRANSPORTATION, FEEDER COMPANIES, UNMANNED UAV, STANDARDS, RULES, NORMS

The theoretical basis of the formation and management of airline markets was investigated in the qualification work. The activity of LLC NP Global was analyzed, the analysis of its production and financial indicators and the existing approaches to the organization of the transportation of various cargoes and the organization of air transport chains of cargo transportation were carried out.

As a result of the study, possible directions for improving the air transport chains of cargo transportation in LLC NP "Global" in war conditions were identified, through the purchase of Natilus unmanned aircraft. The main goal of this project is the development of practical recommendations for the improvement of air transport chains of cargo transportation in NP Global LLC in the conditions of war in the country.

It is recommended to use the materials of this qualification work during scientific research, in the training process and in the practical activities of specialists of logistics units.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ АВІАРИНКАМИ	9
1.1. Стандарти, правила та інструменти управління авіатранспортною діяльністю	9
1.2. Організаційно методичні положення щодо організації ринків авіаперевезень.....	21
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЛАНЦЮГІВ АВІАНТРАСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТОВ НП «ГЛОБАЛ»	30
2.1. Загальний аналіз діяльності підприємства ТОВ НП «ГЛОБАЛ»	30
2.2. Аналіз виробничих та фінансових показників діяльності	38
Висновки до розділу 2	52
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ПОГЛИБЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ АВІАПІДПРИЄМСТВ РІЗНОГО РІВНЯ ДІЯЛЬНОСТІ	54
3.1. Актуальність фідерних авіакомпаній для вантажних перевезень в особливих умовах.....	54
3.2. Використання безпілотних апаратів в системі доставки авіавантажів	60
3.3 Економічні розрахунки ефективності витрат на реалізацію рекомендацій..	67
Висновки до розділу 3	74
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	79
ДОДАТКИ.....	84

ВСТУП

Актуальність теми. Організація авіатransпортних ланцюгів вантажних перевезень є вкрай актуальною з кількох причин. По-перше, глобалізація торгівлі вимагає швидких і ефективних рішень для транспортування товарів на великі відстані, і авіатransпорт забезпечує найшвидшу доставку вантажів до різних куточків світу. По-друге, зростання електронної комерції створює необхідність у швидкій і надійній доставці товарів, що може бути забезпечено авіаперевезеннями, які значно скорочують час доставки. По-третє, сучасні клієнти очікують високого рівня обслуговування, включаючи швидку доставку і можливість відстеження вантажів у режимі реального часу.

Крім того, інноваційні технології, такі як RFID, IoT, блокчейн та автоматизація, дозволяють підвищити ефективність та прозорість авіатransпортних ланцюгів, знижуючи ризики і витрати, а також підвищуючи безпеку вантажів. Авіаперевезення також можуть бути економічно вигідними для товарів з високою доданою вартістю, які потребують швидкої доставки, таких як електроніка, медикаменти та делікатні товари, що дозволяє компаніям швидше реагувати на зміну попиту і скорочувати час обігу капіталу.

Умови війни покладають особливий акцент на удосконалення організації авіатransпортних ланцюгів вантажних перевезень. В таких умовах важливо мати дієві механізми для швидкої та безпечної доставки вантажів до віддалених та складних для доступу регіонів. Фідерні авіакомпанії можуть стати ключовими гравцями у цьому процесі, забезпечуючи гнучкість, доступність та ефективність у перевезенні вантажів. Їхній потенціал у поєднанні з мережевими авіакомпаніями та іншими перевізниками може значно поліпшити організацію логістичних ланцюгів, забезпечуючи повне охоплення маршрутів доставки та оптимізацію використання транспортних ресурсів. Такий підхід дозволяє швидко реагувати на зміни в умовах війни та забезпечує надійну доставку навіть у складних умовах.

Метою кваліфікаційної роботи є удосконалення організації авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень.

Визначено наступні завдання:

- розглянути стандарти, правила та інструменти управління авіатранспортною діяльністю;
- навести організаційно методичні положення щодо організації ринків авіаперевезень;
- навести загальний аналіз підприємства ТОВ НП «Глобал»;
- проаналізувати виробничих та фінансових показників діяльності;
- провести аналіз організації авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень ТОВ НП «Глобал»;
- описати актуальність фідерних авіакомпаній для вантажних перевезень в період війни;
- запропонувати покращення авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень в ТОВ НП «Глобал» в умовах війни, шляхом придбання безпілотних літаків Natilus;
- провести оцінку економічної ефективності запропонованого заходу.

Об'єкт кваліфікаційної роботи визначений як процеси організації авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень.

Предмет кваліфікаційної роботи визначений як організація авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень.

Для підготовки кваліфікаційної роботи використовувалися методи наукового дослідження загального характеру. Для створення основної частини роботи застосовувався аналіз структури та логічний розгляд теми. Під час написання теоретичних, аналітичних та дослідницьких розділів використовувалися методи індукції та дедукції, аналізу та узагальнення, а також абстрактно-логічний підхід. Для економічного обґрунтування доцільності проектних пропозицій був використаний метод прогнозування доходів та оцінка ефективності проекту.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ АВІАРИНКАМИ

1.1. Стандарти, правила та інструменти управління авіатранспортною діяльністю

Формування ринкових відносин в Україні ставить перед сферою управління автотранспортною діяльністю принципово нові завдання. Перехід до ринкової економіки та ліквідація системи прямого адміністративного управління автотранспортом часто сприймаються як повна відмова від державного регулювання у цій галузі. Проте такий підхід є помилковим, оскільки ефективне функціонування ринку потребує чіткого нормативного регулювання, що забезпечує безпеку, якість та доступність автотранспортних послуг. Заходи з боку держави щодо регулювання автотранспортної діяльності нерідко розглядаються підприємствами як втручання у їх господарську діяльність, хоча насправді вони спрямовані на створення справедливих умов конкуренції, захист прав споживачів та забезпечення стабільного розвитку галузі. Це включає встановлення стандартів безпеки, екологічних норм, ліцензування та контролю за дотриманням законодавства. Таким чином, роль держави полягає не у безпосередньому управлінні підприємствами, а у створенні правової та нормативної бази, яка сприяє розвитку ринкових відносин та забезпечує суспільні інтереси.

Державне регулювання автотранспортної діяльності в умовах ринку повинно здійснюватися у наступних найбільш значущих сферах:

- організація ринку автотранспортних послуг. Держава відіграє ключову роль у формуванні та підтримці справедливих умов конкуренції на ринку автотранспортних послуг. Це включає розробку і впровадження

стандартів якості обслуговування, ліцензування перевізників, контроль за дотриманням вимог безпеки та екологічних норм. Держава також сприяє розвитку інфраструктури, необхідної для ефективного функціонування ринку, зокрема доріг, терміналів та сервісних зон.

– регулювання ціноутворення на автотранспорті. В умовах ринкової економіки ціноутворення на автотранспортні послуги має бути прозорим та обґрунтованим. Державне регулювання у цій сфері спрямоване на запобігання монополізації ринку та забезпечення доступних цін для споживачів. Це включає встановлення граничних тарифів на певні види послуг, контроль за дотриманням правил конкуренції та попередження недобросовісної практики з боку перевізників.

– податкове регулювання автотранспортної діяльності. Податкова політика у сфері автотранспорту повинна бути спрямована на стимулювання розвитку галузі та забезпечення її стабільності. Держава може використовувати різні податкові інструменти, такі як пільгове оподаткування для екологічно чистих транспортних засобів, знижки для підприємств, що інвестують у модернізацію свого автопарку, та інші стимули для підвищення ефективності та екологічності автотранспортних перевезень.

– регулювання кадрової політики та соціальних гарантій. Забезпечення кваліфікованих кадрів та соціальних гарантій для працівників автотранспортної галузі є важливим аспектом державного регулювання. Це включає розробку стандартів професійної підготовки, атестацію водіїв, встановлення мінімальних заробітних плат та умов праці, а також заходи з охорони праці та соціального захисту працівників.

– нормативно-правове регулювання автотранспортної діяльності. Створення ефективної нормативно-правової бази є основою для функціонування всіх інших сфер регулювання. Держава повинна забезпечувати розробку, прийняття та впровадження законів і нормативних актів, що регулюють діяльність автотранспортних підприємств, включаючи правила

дорожнього руху, вимоги до технічного стану транспортних засобів, екологічні стандарти, процедури ліцензування та інші важливі аспекти [10, с.33].

Документ ICAO 9626 («Manual of All-Weather Operations») був розроблений Міжнародною організацією цивільної авіації (ICAO) з метою встановлення стандартів та рекомендацій щодо виконання польотів за різних погодних умов. Цей документ є ключовим для забезпечення безпеки та ефективності польотів в умовах зниженої видимості та інших несприятливих метеорологічних умов.

Впровадження стандартів та рекомендацій, викладених у документі ICAO 9626, має критичне значення для підвищення безпеки польотів у складних метеорологічних умовах. Основні аспекти, які впливають на безпеку, включають:

- стандартизація процедур. Встановлення чітких процедур для виконання зльотів, посадок та навігації в умовах поганої видимості дозволяє зменшити ймовірність помилок як з боку пілотів, так і з боку наземного персоналу;
- сучасне обладнання. Використання передових систем навігації та посадки, таких як ILS (Instrument Landing System) та GPS, забезпечує точність і надійність польотів, знижуючи ризик аварійних ситуацій;
- підготовка персоналу. Рекомендації щодо навчання та тренування льотного складу і наземного персоналу гарантують, що всі учасники авіаційного процесу добре підготовлені до роботи в складних умовах, що, в свою чергу, підвищує загальну безпеку [20].

Документ ICAO 9626 сприяє уніфікації процедур та стандартів на міжнародному рівні, що має кілька важливих наслідків: раядяки єдиним стандартам, країни можуть ефективно координувати свої дії, забезпечуючи безпеку і ефективність міжнародних польотів. Це особливо важливо для трансконтинентальних рейсів, де погодні умови можуть значно відрізнятися на різних етапах польоту.

Єдині міжнародні стандарти спрощують процеси сертифікації та ліцензування авіаційної техніки та персоналу, зменшуючи адміністративні бар'єри для авіакомпаній.

Уніфікація процедур сприяє взаємній довірі між авіаційними адміністраціями різних країн, що полегшує співпрацю та обмін інформацією щодо безпеки польотів.

Впровадження сучасних технологій та обладнання, рекомендованих ІКАО 9626, дозволяє підвищити ефективність та точність польотів, що має наступні переваги: використання технологій для навігації і посадки в умовах поганої видимості дозволяє зменшити затримки, викликані несприятливими погодними умовами, що підвищує пунктуальність авіарейсів.

Сучасні системи навігації та автоматизації сприяють більш точному плануванню польотів і оптимізації використання повітряного простору, що дозволяє авіакомпаніям знижувати витрати та підвищувати продуктивність.

Ефективніше використання ресурсів, зокрема, палива, завдяки оптимізованим маршрутам і точнішому управлінню польотами, дозволяє знизити експлуатаційні витрати авіакомпаній.

Документ ІКАО 9626 має значний вплив на авіаційну галузь, забезпечуючи підвищення безпеки, уніфікацію процедур та підвищення ефективності польотів. Стандарти та рекомендації, викладені у цьому документі, сприяють створенню надійної та ефективної системи цивільної авіації, здатної функціонувати в умовах складних метеорологічних умов, що є критично важливим для розвитку міжнародного авіаційного сполучення та економічного зростання в цілому.

Управління авіатранспортною діяльністю включає в себе широкий спектр інструментів і методів для забезпечення безперебійності, ефективності і безпеки авіаперевезень. В табл.1.1. представлено найбільш важливі інструменти управління авіаційною діяльністю.

Таблиця 1.1 – Найбільш важливі інструменти управління авіаційною діяльністю.

№	Інструменти	Характеристика
1.	Планування маршрутів	Включає в себе вибір оптимальних маршрутів для мінімізації паливних витрат і часу перельоту
2.	Моніторинг польотів	Використовує системи спостереження за польотами для відстеження руху літаків та уникнення конфліктів повітряного руху.
3.	Планування та контроль обслуговування літаків	Організація регулярного технічного обслуговування та ремонту літаків для забезпечення їх безпеки та надійності.
4.	Управління пасажирськими потоками	Включає в себе реєстрацію пасажирів, розміщення на борту літака та забезпечення їх безпеки та комфорту.
5.	Управління вантажними перевезеннями	Організація перевезення вантажів літаками, включаючи приймання, обробку, зберігання та доставку вантажів.
6.	Фінансове управління	Управління фінансами авіакомпанії, включаючи бюджетування, фінансовий аналіз та планування інвестицій
7.	Управління персоналом	Включає в себе найм, навчання та розвиток персоналу, а також забезпечення безпеки та дисципліни на робочому місці.
8.	Системи безпеки	Забезпечення безпеки авіаперевезень через впровадження та виконання міжнародних стандартів та норм безпеки
9.	Моніторинг екологічних аспектів	Контроль впливу авіації на навколишнє середовище та впровадження заходів для зменшення цього впливу.
10.	Управління інформацією та технологіями	Використання інформаційних технологій для підтримки операцій авіакомпаній, включаючи управління бронюваннями, розкладами та іншими аспектами діяльності.

Джерело: побудовано автором на основі [23]

Управління авіаційною діяльністю вимагає використання різних інструментів та стратегій для забезпечення ефективності та безпеки польотів. Один з найважливіших аспектів цього управління - планування маршрутів. Планування маршрутів включає в себе аналіз різних факторів, таких як погодні умови, повітряні простори, паливні витрати та інші. Оптимальний маршрут дозволяє мінімізувати витрати палива та часу перельоту, що є важливим для економії ресурсів та забезпечення комфортної подорожі для пасажирів [15, с.80].

Планування маршрутів також включає в себе урахування різних обмежень, таких як повітряні простори, правила в'їзду в країни, обмеження на

міжнародних маршрутах та інші. При цьому важливо враховувати не тільки економічні аспекти, але й питання безпеки та надійності маршрутів.

Планування маршрутів є складним процесом, який вимагає високої кваліфікації та досвіду в галузі авіації. Для забезпечення ефективного планування маршрутів авіакомпанії використовують спеціальні програмні засоби, які дозволяють автоматизувати цей процес і забезпечити оптимальний вибір маршрутів для кожного польоту.

Таким чином, планування маршрутів є одним з найбільш важливих інструментів управління авіаційною діяльністю, яке дозволяє забезпечити ефективність та безпеку польотів, а також зекономити час та ресурси.

Моніторинг польотів є ще одним ключовим інструментом управління авіаційною діяльністю. Цей процес використовує різні системи спостереження за польотами для відстеження руху літаків у повітряному просторі. Основна мета моніторингу - забезпечення безпеки польотів та уникнення конфліктів повітряного руху [17].

Сучасні системи моніторингу польотів використовують різні технології, такі як радіолокація, супутникова навігація та автоматична залізниця, для точного визначення положення літаків у реальному часі. Ці системи дозволяють диспетчерам повітряного руху відстежувати рух кожного літака, визначати його шлях і швидкість, а також надавати важливу інформацію пілотам для безпечного виконання польотів.

Моніторинг польотів включає в себе не лише відстеження руху літаків, але і вирішення різних питань, пов'язаних з безпекою польотів. Наприклад, системи моніторингу можуть виявляти можливі конфлікти в повітряному просторі і надавати диспетчерам рекомендації щодо уникнення цих конфліктів. Також вони можуть служити для виявлення неполадок у роботі літаків або незаконного вторгнення в повітряний простір [20].

Отже, моніторинг польотів є важливим інструментом управління авіаційною діяльністю, який допомагає забезпечити безпеку польотів і уникнення конфліктів повітряного руху.

Планування та контроль обслуговування літаків є одним з найважливіших аспектів управління авіаційною діяльністю. Цей процес включає в себе організацію регулярного технічного обслуговування та ремонту літаків для забезпечення їх безпеки та надійності.

Планування обслуговування літаків передбачає розробку графіка технічного обслуговування кожного літака на основі вимог виробника та експлуатаційного досвіду. Це включає в себе перевірку та обслуговування двигунів, систем управління, електричних систем, оптики та іншого обладнання, що використовується на борту літака. Крім того, планування враховує необхідність ремонту та заміни деталей, які зазнали зносу або пошкодження [4, с.80].

Контроль обслуговування літаків передбачає постійний моніторинг виконання запланованих робіт, відповідність вимогам безпеки та надійності, а також вчасне виявлення та усунення будь-яких неполадок або відхилень. Для цього використовуються спеціалізовані програмні засоби, які дозволяють вести облік проведених робіт, відслідковувати стан обладнання та прогнозувати потреби в майбутньому обслуговуванні.

Планування та контроль обслуговування літаків є критично важливими процесами, які дозволяють забезпечити безпеку та надійність авіаперевезень. Вони вимагають високої кваліфікації та досвіду в галузі технічного обслуговування літаків, а також використання сучасних технологій та методів управління.

Управління пасажирськими потоками є важливою складовою авіаційної діяльності, оскільки воно впливає на комфорт та безпеку пасажирів. Цей процес включає в себе ряд етапів, починаючи від реєстрації пасажирів і закінчуючи їх розміщенням на борту літака та забезпеченням їхньої безпеки та комфорту під час польоту [3, с.44].

Реєстрація пасажирів передбачає отримання від них необхідної інформації, такої як особисті дані та дані про місце призначення, а також видачу квитків та посадкових квитків. Цей процес може бути здійснений як на

стійках реєстрації в аеропорту, так і в онлайн-режимі через інтернет або мобільний додаток авіакомпанії.

Після реєстрації пасажери проходять контроль безпеки та перевірку документів перед входом на борт літака. Після цього вони розміщуються на своїх місцях у кабіні літака, де забезпечується їхній комфорт та безпека під час польоту. Це включає в себе забезпечення доступу до відповідного обслуговування та персоналу, контроль стану повітря та температури в кабіні, а також надання необхідної інформації та інструкцій пасажирам.

Управління пасажирськими потоками вимагає високого рівня організації та координації, а також використання сучасних технологій та систем управління. Воно є важливим елементом для забезпечення якісного обслуговування пасажирів та збереження репутації авіакомпанії. Управління вантажними перевезеннями є важливим компонентом авіаційної діяльності, оскільки воно забезпечує перевезення різних видів вантажів у різних напрямках. Цей процес включає в себе організацію перевезення вантажів літаками, включаючи приймання, обробку, зберігання та доставку вантажів [7, с.90].

Один із важливих аспектів управління вантажними перевезеннями - це приймання вантажів на перевезення. Цей процес включає в себе реєстрацію вантажу, його взірвання та відправлення на обробку. Обробка вантажів включає в себе їхнє сортування, упаковку та маркування для подальшого вантажування на літак. Зберігання вантажів перед відправленням також важливо, оскільки воно забезпечує їхню безпеку та цілісність до моменту доставки. Доставка вантажів включає в себе вантажування вантажу на літак, його транспортування та вивантаження в пункті призначення. Цей процес вимагає точного планування та координації, оскільки він повинен бути вчасним та ефективним, щоб забезпечити своєчасну доставку вантажу. Управління вантажними перевезеннями вимагає високої організаційної та логістичної підготовки, а також використання сучасних технологій та систем управління.

Воно є важливим елементом для забезпечення якісного та ефективного перевезення вантажів та збереження репутації авіакомпанії.

Фінансове управління є одним із ключових аспектів управління авіаційною діяльністю. Воно включає в себе управління фінансами авіакомпанії, бюджетування, фінансовий аналіз та планування інвестицій. Ефективне фінансове управління допомагає забезпечити фінансову стійкість та успішність діяльності авіакомпанії [1, с.90]. Бюджетування є важливою складовою фінансового управління. Цей процес включає в себе складання та затвердження бюджету авіакомпанії на певний період часу. Бюджет дозволяє планувати доходи та витрати компанії, встановлювати цілі та показники ефективності, а також контролювати виконання цих показників. Фінансовий аналіз є необхідним для оцінки фінансового стану авіакомпанії та виявлення можливостей для покращення. Він включає в себе аналіз фінансових показників, таких як прибуток, рентабельність, ліквідність та інші, а також порівняння з показниками інших компаній та індустрії в цілому. Планування інвестицій є важливим етапом у фінансовому управлінні авіакомпанії. Це включає в себе визначення потреб в інвестиціях, вибір оптимальних інвестиційних проектів та контроль їх виконання. Інвестиції можуть бути спрямовані на розвиток і модернізацію авіапарку, вдосконалення сервісу для пасажирів та інші напрямки, що сприяють покращенню діяльності авіакомпанії [30].

Таким чином, фінансове управління є важливим елементом управління авіаційною діяльністю, яке допомагає забезпечити фінансову стійкість та успішність компанії. Основні його завдання - це планування, контроль та аналіз фінансової діяльності, а також раціональне використання фінансових ресурсів для досягнення стратегічних цілей компанії.

Управління персоналом є одним із ключових аспектів управління авіаційною діяльністю. Воно включає в себе найм, навчання та розвиток персоналу, а також забезпечення безпеки та дисципліни на робочому місці. Ефективне управління персоналом допомагає забезпечити високу ефективність

та безпеку авіаційної діяльності. Найм персоналу є важливим етапом управління персоналом. Цей процес включає в себе відбір кваліфікованих та досвідчених спеціалістів для роботи в авіакомпанії. Важливо підібрати персонал, який відповідає вимогам та стандартам безпеки та якості обслуговування. Навчання та розвиток персоналу є важливими аспектами управління персоналом. Цей процес включає в себе надання персоналу необхідних знань та навичок для виконання своїх обов'язків, а також підвищення кваліфікації та розвиток кар'єри. Навчання може включати в себе курси з безпеки, пілотажу, обслуговування пасажирів та інші [19].

Забезпечення безпеки та дисципліни на робочому місці є також важливим аспектом управління персоналом. Це включає в себе створення безпечних умов праці, виконання вимог стандартів безпеки та дисципліни, а також надання персоналу необхідного обладнання та інструкцій для виконання роботи безпеки та ефективно.

Управління ризиками в авіаційній діяльності є одним з найважливіших аспектів безпеки та ефективності. Цей процес включає в себе оцінку та управління ризиками, пов'язаними з авіаційною діяльністю, такими як технічні проблеми, погодні умови та людський фактор [17]. Оцінка ризиків в авіаційній діяльності передбачає виявлення потенційних загроз та визначення їхнього впливу на безпеку та ефективність польотів. Це може включати в себе аналіз технічних проблем літаків, оцінку погодних умов, врахування людського фактора та інші аспекти, які можуть впливати на безпеку польоту.

Управління ризиками включає в себе розробку стратегій та заходів для зменшення чи уникнення ризиків. Це може включати в себе вдосконалення технічного обслуговування літаків, вдосконалення погодних прогнозів та моніторингу, навчання пілотів та персоналу щодо управління стресом та втомою, а також впровадження новітніх технологій для зменшення ризиків.

Управління ризиками є невід'ємною частиною управління авіаційною діяльністю, оскільки воно допомагає забезпечити безпеку та ефективність

польотів. Воно вимагає високої професіоналізму та відповідальності з боку всього персоналу авіакомпанії для досягнення успіху в цій сфері [22].

Системи безпеки в авіаційній діяльності є критично важливими для забезпечення безпеки пасажирів, екіпажу та вантажів під час авіаперевезень. Ці системи включають в себе впровадження та виконання міжнародних стандартів та норм безпеки, що регулюються міжнародними організаціями, такими як Міжнародна організація цивільної авіації (МОНАК), Європейське агентство з безпеки авіаційного руху (ЄАБА) та інші.

Одним з ключових аспектів систем безпеки є впровадження стандартів безпеки у всіх аспектах авіаційної діяльності, включаючи технічний стан літаків, навички та кваліфікацію персоналу, підготовку до екстрених ситуацій та інші аспекти. Це допомагає забезпечити високий рівень безпеки та уникнення аварій [18, с.66]. Додатковою складовою систем безпеки є впровадження та вдосконалення систем моніторингу та контролю безпеки, що дозволяє вчасно виявляти та усувати потенційні загрози та ризики. Це може включати в себе використання сучасних технологій, таких як системи автоматичного контролю політів (ACAS), системи автоматичного сповіщення про польотні дані (ADSB) та інші.

Загалом, системи безпеки в авіаційній діяльності є невід'ємною частиною управління безпекою та ефективністю авіаперевезень. Вони допомагають забезпечити безпеку та надійність авіаційного транспорту та сприяють підвищенню довіри пасажирів та підтриманню репутації авіакомпаній.

Моніторинг екологічних аспектів в авіаційній діяльності є важливим для забезпечення сталого розвитку та зменшення негативного впливу авіації на навколишнє середовище. Цей процес включає контроль впливу авіації на навколишнє середовище та впровадження заходів для зменшення цього впливу. Один з ключових аспектів моніторингу екологічних аспектів - це вимірювання викидів та вибухових речовин від літаків. Це включає в себе вимірювання кількості оксидів азоту, вуглеводнів та інших забруднювачів, що викидаються в атмосферу під час польотів. Моніторинг цих параметрів дозволяє оцінити

вплив авіації на атмосферне повітря та розробити стратегії для зменшення викидів [21]. Крім того, моніторинг екологічних аспектів включає в себе оцінку впливу шуму та вібрацій від авіації на природні екосистеми та населення. Це може включати в себе вимірювання рівня шуму та вібрацій в околицях аеропортів та розробку заходів для зменшення їхнього впливу на оточуюче середовище.

Управління екологічними аспектами авіаційної діяльності також включає в себе впровадження заходів для зменшення впливу авіації на навколишнє середовище. Це може включати в себе використання біопалива для літаків, впровадження енергоефективних технологій та процесів у виробництві та експлуатації літаків, а також розробку та впровадження програм з екологічної відповідальності.

Управління інформацією та технологіями в авіаційній діяльності є важливим для забезпечення ефективного функціонування авіакомпаній. Цей процес включає в себе використання інформаційних технологій для підтримки операцій авіакомпаній, включаючи управління бронюваннями, розкладами та іншими аспектами діяльності [17, с.40]. Одним з ключових аспектів управління інформацією та технологіями є використання систем управління авіаперевезеннями (PSS - Passenger Service System). Ці системи дозволяють авіакомпаніям керувати бронюваннями пасажирів, встановлювати ціни на квитки, обробляти платежі та виконувати інші функції, що пов'язані з обслуговуванням пасажирів. Крім того, управління інформацією та технологіями включає в себе використання систем управління розкладами, які допомагають авіакомпаніям планувати та виконувати рейси в оптимальний спосіб. Ці системи враховують різні фактори, такі як час подорожі, популярність маршруту та доступність літаків, для оптимізації розкладів та забезпечення високої ефективності польотів. Управління інформацією та технологіями також включає в себе використання систем контролю за вантажами та багажем, систем моніторингу безпеки польотів та інші. Всі ці

системи допомагають авіакомпаніям ефективно управляти своєю діяльністю та забезпечувати високу якість обслуговування пасажирів [11].

Маркетинг та реклама в авіаційній діяльності відіграють ключову роль у просуванні бренду та послуг авіакомпанії, продажу квитків та привертанні нових пасажирів. Цей процес включає в себе різноманітні стратегії та методи, спрямовані на підвищення уваги до авіакомпанії та стимулювання продажів. Одним з ключових аспектів маркетингу та реклами є розробка та реалізація маркетингових стратегій для залучення нових пасажирів. Це може включати в себе рекламні кампанії у різних медіа, включаючи телебачення, радіо, Інтернет та соціальні мережі, а також спеціальні пропозиції та знижки для нових клієнтів. Додатковою складовою маркетингу та реклами є розвиток бренду авіакомпанії та підтримка його у свідомості споживачів. Це може включати в себе створення унікального стилю та образу бренду, рекламні кампанії, спонсорські заходи та інші заходи, спрямовані на підвищення впізнаваності та позиціонування авіакомпанії на ринку. Окрім того, маркетинг та реклама включають в себе розвиток та підтримку продажу квитків, включаючи роботу з онлайн-бронюванням, системами бронювання, партнерськими програмами та іншими аспектами. Ефективний маркетинг та реклама дозволяють авіакомпаніям привертати нових клієнтів, збільшувати продажі та зміцнювати своє положення на ринку авіаперевезень [16].

1.2. Організаційно методичні положення щодо організації ринків авіаперевезень

Організаційно-методичні положення щодо організації ринків авіаперевезень базуються на вивченні досвіду найкращих країн і міст, що дозволяє визначити оптимальні підходи для забезпечення ефективності,

безпеки та якості авіаперевезень. В табл.1.2. представлено ключові аспекти, які враховують у процесі організації авіаринків.

Таблиця 1.2 – Світовий досвід ключових аспектів, які враховують у процесі організації авіаринків

№	Назва	Приклад	Коротка характеристика
1.	Регуляторні рамки	США	
		Federal Aviation Administration (FAA)	Регулює всі аспекти цивільної авіації, включаючи безпеку польотів, стандарти обслуговування та експлуатації аеропортів.
		Open Skies Agreements:	Забезпечують лібералізацію ринків, що дозволяє авіакомпаніям обирати маршрути та частоту польотів без обмежень.
		Європейський Союз	
		European Union Aviation Safety Agency (EASA)	Встановлює єдині стандарти безпеки для всіх країн-членів ЄС.
		Single European Sky	Ініціатива для оптимізації повітряного простору та зменшення затримок і витрат.
2.	Аеропортова інфраструктура	Сінгапур	
		Changi Airport Group	Високотехнологічні рішення для управління аеропортом, включаючи автоматизацію процесів та інноваційні сервіси для пасажирів.
		Інтеграція транспорту	Швидкі та зручні пересадки між авіарейсами та іншими видами транспорту.
		Дубай	
		Dubai Airports	Високий рівень інвестицій в інфраструктуру, що дозволяє обслуговувати великий пасажиропотік і вантажі.
		Сучасні технології	Використання біометричних систем та інших інновацій для прискорення процесів перевірки та посадки.
3.	Сервіс та обслуговування	Південна Корея	
		Incheon International Airport:	Високий рівень обслуговування пасажирів, включаючи зручні зони відпочинку та швидке обслуговування.
		Нідерланди	
		Amsterdam Schiphol Airport	Зручна навігація та високий рівень обслуговування пасажирів.
		KLM	Високі стандарти обслуговування на борту та на землі.

Джерело: складено автором на основі [45]

Регуляторні рамки є критично важливим елементом у організації ринків авіаперевезень, забезпечуючи належний рівень безпеки, якості обслуговування

та конкурентоспроможності. США мають одну з найбільш розвинених систем регуляції авіаційної діяльності у світі, що позитивно впливає на функціонування та розвиток авіаційного ринку.

Federal Aviation Administration (FAA) є головним органом, який регулює всі аспекти цивільної авіації в США. Основні завдання FAA включають забезпечення безпеки польотів, розробку і впровадження стандартів обслуговування, а також управління експлуатацією аеропортів. FAA встановлює нормативи та правила, які повинні виконувати всі авіакомпанії, аеропорти і авіаційний персонал. Це включає вимоги до технічного стану літаків, процедури обслуговування, навчання та сертифікації льотного і технічного персоналу, а також регулювання повітряного простору для запобігання зіткненням і підвищення ефективності польотів. Завдяки жорстким стандартам FAA, США підтримують високий рівень безпеки і надійності у сфері авіаперевезень.

Ще одним важливим аспектом регуляторної політики США є впровадження угод про «відкриті небо» (Open Skies Agreements). Ці угоди спрямовані на лібералізацію ринків авіаперевезень між країнами, які їх підписали. Вони дозволяють авіакомпаніям обирати маршрути, частоту польотів та обсяги перевезень без обмежень з боку урядів. Угоди про відкрите небо сприяють збільшенню конкуренції на авіаринках, що, в свою чергу, веде до зниження тарифів на авіаквитки, підвищення якості обслуговування пасажирів та розширення спектру авіапослуг. Крім того, ці угоди стимулюють розвиток авіаційної інфраструктури, створюють нові можливості для авіаперевізників та сприяють зростанню міжнародного туризму та бізнесу.

Таким чином, регуляторні рамки в США, представлені роботою FAA та впровадженням угод про відкрите небо, створюють сприятливі умови для розвитку ринку авіаперевезень. Високі стандарти безпеки, прозорі правила гри та активна підтримка міжнародної співпраці дозволяють США зберігати лідируючі позиції у сфері цивільної авіації.

Регуляторні рамки Європейського Союзу також відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності та безпеки ринку авіаперевезень. Завдяки гармонізації стандартів і політик серед країн-членів, ЄС створює сприятливі умови для розвитку авіаційного сектору, зменшення бюрократичних бар'єрів та підвищення конкурентоспроможності авіакомпаній.

Одним з головних органів, що регулюють авіаційну діяльність в ЄС, є European Union Aviation Safety Agency (EASA). Ця агенція відповідає за встановлення і підтримання єдиних стандартів безпеки авіації для всіх країн-членів ЄС. До основних завдань EASA входить розробка нормативних актів та технічних стандартів, які стосуються як льотної придатності літальних апаратів, так і безпеки польотів. Крім того, EASA проводить сертифікацію літаків, аеропортів та авіаційного персоналу, а також здійснює нагляд за дотриманням встановлених стандартів. Завдяки діяльності EASA, в ЄС підтримується високий рівень авіаційної безпеки, що сприяє довірі пасажирів та стабільному розвитку авіаперевезень. Ініціатива «Єдине європейське небо» (Single European Sky) є ще одним важливим елементом регуляторної політики ЄС. Ця ініціатива спрямована на оптимізацію використання повітряного простору Європи, що дозволяє зменшити затримки рейсів, скоротити витрати авіакомпаній та підвищити ефективність управління повітряним рухом. У рамках цієї ініціативи відбувається реформування системи управління повітряним рухом, що включає впровадження нових технологій, стандартизацію процедур та підвищення рівня координації між національними авіаційними адміністраціями. Крім того, ініціатива сприяє зменшенню впливу авіації на навколишнє середовище за рахунок оптимізації маршрутів польотів та скорочення витрат палива. Таким чином, регуляторні рамки Європейського Союзу, представлені діяльністю EASA та ініціативою «Єдине європейське небо», забезпечують високу якість та безпеку авіаперевезень. Гармонізація стандартів та оптимізація повітряного простору сприяють розвитку авіаційного сектору, підвищенню конкурентоспроможності європейських авіакомпаній та зниженню витрат, що є важливими чинниками для сталого розвитку авіації в Європі.

Аеропортова інфраструктура відіграє вирішальну роль у забезпеченні ефективності та якості авіаперевезень, створюючи умови для швидкого та комфортного обслуговування пасажирів. Сінгапур є яскравим прикладом високорозвиненої аеропортової інфраструктури, де використання сучасних технологій і продумана інтеграція транспорту дозволяють досягти виняткових результатів у сфері авіаційних послуг.

Changi Airport Group є оператором одного з найкращих аеропортів світу – міжнародного аеропорту Чангі. Аеропорт Чангі відомий своїми високотехнологічними рішеннями, які спрямовані на оптимізацію управління аеропортом та покращення досвіду пасажирів. Упровадження автоматизованих систем обробки багажу, автоматичних воріт на контрольно-пропускних пунктах, а також використання біометричних технологій для прискорення процесу реєстрації та посадки, дозволяють значно скоротити час обслуговування пасажирів і зменшити затори. Крім того, інноваційні сервіси, такі як віртуальні помічники, інтерактивні інформаційні системи та мобільні додатки, допомагають пасажирам отримувати необхідну інформацію та підтримку в режимі реального часу, роблячи їх подорожі більш комфортними та безпечними.

Інтеграція транспорту є ще одним важливим аспектом аеропортової інфраструктури Сінгапуру. Аеропорт Чангі забезпечує швидкі та зручні пересадки між авіарейсами та іншими видами транспорту, такими як метро, автобуси та таксі. Це дозволяє пасажирам легко та швидко дістатися до будь-якої точки міста або здійснити пересадку на інший рейс. Зручні транспортні зв'язки також сприяють розвитку туризму та бізнесу, оскільки роблять Сінгапур привабливішим для міжнародних мандрівників і інвесторів. Аеропорт Чангі постійно інвестує в розвиток інфраструктури, покращуючи транспортні зв'язки та забезпечуючи високу якість обслуговування пасажирів. Таким чином, аеропортова інфраструктура Сінгапуру, представлена діяльністю Changi Airport Group та інтеграцією різних видів транспорту, є зразком ефективності та інновацій у сфері авіаперевезень. Високотехнологічні рішення та зручні

пересадки між транспортними засобами забезпечують високу якість обслуговування пасажирів, сприяють зростанню пасажиропотоку та підтримують позитивний імідж Сінгапуру як глобального авіаційного хабу.

Аеропортова інфраструктура Дубаю є однією з найсучасніших та найефективніших у світі, що дозволяє забезпечувати високий рівень обслуговування пасажирів і вантажів. Дубай інвестує значні ресурси в розвиток своїх аеропортів, впроваджуючи передові технології та інноваційні рішення для покращення ефективності та комфорту.

Dubai Airports, керуючий аеропортами Дубаю, зосереджується на високому рівні інвестицій в інфраструктуру. Значні фінансові вкладення дозволяють аеропортам, таким як міжнародний аеропорт Дубай (DXB) та новий міжнародний аеропорт Аль-Мактум (DWC), обслуговувати великий пасажиропотік і значні обсяги вантажів. Розширення терміналів, будівництво нових злітно-посадкових смуг і вантажних терміналів дозволяє цим аеропортам справлятися з зростаючим попитом на авіаперевезення та забезпечувати високу якість обслуговування. Інфраструктурні проекти спрямовані на покращення доступності та зручності для пасажирів, а також на підвищення ефективності вантажних операцій, що робить Дубай одним з провідних авіаційних хабів у світі.

Сучасні технології відіграють ключову роль у функціонуванні аеропортів Дубаю. Використання біометричних систем та інших інновацій дозволяє значно прискорити процеси перевірки та посадки пасажирів. Біометричні технології, такі як розпізнавання обличчя та сканування відбитків пальців, забезпечують швидке та безпечне проходження контрольних пунктів, зменшуючи черги та затримки. Крім того, впровадження автоматизованих систем обробки багажу, інтерактивних інформаційних панелей та мобільних додатків для пасажирів сприяє підвищенню ефективності обслуговування та покращенню досвіду подорожей. Інноваційні рішення дозволяють оптимізувати управління пасажирськими потоками та вантажними перевезеннями, забезпечуючи високий рівень комфорту та надійності. Таким чином, аеропортова

інфраструктура Дубаю, представлена діяльністю Dubai Airports та впровадженням сучасних технологій, є прикладом ефективного та інноваційного підходу до управління авіаційними хабами. Високий рівень інвестицій в інфраструктуру та використання передових технологій дозволяють аеропортам Дубаю обслуговувати великий пасажиропотік і вантажі, забезпечуючи високу якість обслуговування та сприяючи зростанню авіаційного сектору в регіоні.

Південна Корея славиться високим рівнем обслуговування в авіаційній сфері, що створює комфортні умови для пасажирів та сприяє позитивному досвіду подорожей.

Incheon International Airport є ключовим авіаційним вузлом Південної Кореї, відомим своїм високим рівнем обслуговування пасажирів. Аеропорт володіє зручними зонами відпочинку, включаючи комфортні лаунжі, зони для відпочинку та ресторани, де пасажирів можуть розслабитися та відновити сили перед або після польоту. Крім того, Incheon International Airport пропонує широкий спектр послуг, включаючи безкоштовний Wi-Fi, обмін валют, магазини безмитної торгівлі та багато іншого. Привітний та професійний персонал завжди готовий надати допомогу пасажирів і забезпечити їхній комфорт.

Крім аеропорту, позитивний вплив на репутацію авіаційної індустрії Південної Кореї мають авіакомпанії Korean Air та Asiana Airlines. Обидві компанії відомі своїм високим рівнем обслуговування та професіоналізмом свого персоналу. Пасажирів цих авіакомпаній можуть розраховувати на високу якість сервісу, комфортні умови польоту та безпеку. Зручність та позитивний досвід пасажирів стоять на першому місці для Korean Air та Asiana Airlines, що робить їхні польоти популярними серед подорожуючих. Таким чином, завдяки високому рівню обслуговування в аеропортах, як Incheon International Airport, та сервісу авіакомпаній, таких як Korean Air та Asiana Airlines, Південна Корея забезпечує пасажирів комфортні умови та позитивний досвід під час

подорожей. Це сприяє підвищенню привабливості країни для туристів та бізнес-подорожуючих і зміцнює її позиції на світовій авіаційній арені.

Висновки до розділу 1

Управління авіаційною діяльністю включає в себе комплекс заходів та стратегій, спрямованих на ефективне управління різними аспектами авіаційного бізнесу. Важливими компонентами управління є планування маршрутів, моніторинг польотів, обслуговування літаків, управління пасажирськими та вантажними потоками, фінансове управління, управління персоналом, управління ризиками, системи безпеки, моніторинг екологічних аспектів, управління інформацією та технологіями, маркетинг та реклама. Ці аспекти взаємопов'язані і вимагають комплексного підходу для забезпечення ефективного та безперебійного функціонування авіакомпаній. Впровадження сучасних технологій та стратегій управління дозволяє авіакомпаніям досягати високих стандартів якості та безпеки, забезпечувати задоволення пасажирів та стимулювати розвиток галузі в цілому. Управління авіаційною діяльністю вимагає постійного вдосконалення і адаптації до змінних умов ринку та технологій. Ключовими чинниками успіху є ефективне планування та координація усіх процесів, від планування маршрутів до маркетингу та реклами. Важливо також забезпечити високий рівень безпеки та екологічної відповідальності. Лише враховуючи всі ці аспекти, авіакомпанії можуть успішно конкурувати на ринку та забезпечувати високий рівень задоволення клієнтів.

Організаційно методичні положення щодо організації ринків авіаперевезень представляють собою важливий комплекс стратегічних та тактичних напрямків, спрямованих на розвиток і підтримку ефективного функціонування авіаційного сектору. Ці положення включають в себе

регуляторні механізми, які забезпечують безпеку, надійність та конкурентоспроможність авіаційного ринку, а також методичні підходи до планування та координації діяльності у всіх сферах авіаперевезень. Шляхом впровадження цих положень можна забезпечити стабільний розвиток авіаційної галузі, задоволення потреб пасажирів та забезпечення конкурентоспроможності авіаперевізників у глобальному ринковому середовищі.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЛАНЦЮГІВ АВІАНТРАСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТОВ НП «ГЛОБАЛ»

2.1. Загальний аналіз діяльності підприємства ТОВ НП «ГЛОБАЛ»

ТОВ «Нова Пошта» є одним з найвідоміших і найпопулярніших українських сервісів доставки та швидкої доставки. Заснована у 2001 році Климовим Вячеславом та Поперешнюком Володимиром, компанія починала свою діяльність з невеликого бізнесу і перетворилася на провідного гравця ринку. Інна Поперешнюк також долучилася до засновників як міноритарний власник. Статутний капітал компанії поділений на рівні частки між двома основними власниками – Климовим Вячеславом та Поперешнюком Володимиром. Така структура власності забезпечує стабільність управління і контроль над бізнесом, що сприяє прийняттю зважених управлінських рішень.

Станом на 2023 рік, ТОВ «Нова Пошта» має приблизно 11 тисяч відділень і 13 тисяч поштоматів по всій Україні. Це забезпечує високу доступність і зручність послуг для клієнтів. Крім того, компанія активно розширюється на міжнародний ринок, маючи вже 19 відділень у найбільших містах Польщі та одне відділення у Литві, у Вільнюсі. У найближчих планах компанії – відкриття відділень у Німеччині та Чехії. Співвласниками та засновниками бізнесу є Климов Вячеслав та Поперешнюк Володимир. Поточним CEO компанії є Бульба Олександр Миколайович. Його управлінський досвід і стратегічне бачення сприяють подальшому розвитку компанії, впровадженню інновацій та підвищенню якості послуг.

ТОВ «Нова Пошта» планує продовжувати розширювати свою мережу відділень як в Україні, так і за її межами. Зокрема, у 2024 році планується відкриття нових відділень у Німеччині та Чехії, що допоможе компанії

зміцнити свої позиції на європейському ринку. Крім того, компанія планує інвестувати у модернізацію своїх логістичних потужностей, впровадження нових технологій та покращення якості обслуговування клієнтів. ТОВ «Нова Пошта» демонструє стабільне зростання і розвиток, завдяки чіткій стратегії, ефективному управлінню та постійному прагненню до інновацій. Розширення мережі відділень і поштоматів, як в Україні, так і за кордоном, є свідченням амбіцій компанії і її готовності до нових викликів на ринку логістики та доставки.

Через стрімке зростання кількості відділень і необхідність збільшення штату працівників компанія відчуває гостру нестачу кваліфікованих кадрів. У відповідь на це ТОВ «Нова Пошта» вирішило відкрити Корпоративний університет для підвищення кваліфікації працівників з можливістю подальшого просування по кар'єрі. Це дозволить компанії розвивати внутрішні таланти та забезпечувати високий рівень обслуговування клієнтів.

У 2014 році компанія втратила 15% бізнесу через початок воєнних дій у Донецькій та Луганській областях та анексію Криму. Ці події суттєво вплинули на діяльність компанії, змусивши її адаптуватися до нових умов. У відповідь на воєнні дії, Нова Пошта запровадила благодійний проект «Гуманітарна пошта» для співпраці з волонтерами та фондами з метою допомоги людям у прифронтових зонах у сфері поштових послуг на безоплатній основі.

У цьому ж році Нова Пошта вперше вийшла на міжнародний ринок, відкривши дочірню компанію Nova Post Global (Нова Пошта Глобал) з 8 філіями у Молдові та 6 у Грузії. Nova Post Moldova швидко стала однією з лідерів поштового ринку. Завдяки цьому компанія змогла не лише компенсувати втрати від внутрішніх подій, але й розширити свою присутність на міжнародному рівні.

З 2015 року компанія активно поширює свою присутність на міжнародному рівні. Відкриття сервісу форвардингу від «НП Глобал» – «NP Shopping» дозволило українським споживачам здійснювати безпосередні e-commerce купівлі та доставку з інтернет-магазинів, які не доставляли свої

товари напряму в Україну або не співпрацювали з логістичними компаніями, що здійснюють доставку в Україну. Цей сервіс значно розширив можливості українських покупців та сприяв подальшому зростанню популярності Нової Пошти.

ТОВ «Нова Пошта» проводить транспортно-експедиторську діяльність та надає поштові, логістичні та супутні послуги фізичним та юридичним особам. Компанія є одним з лідерів ринку доставки в Україні завдяки широкому спектру послуг і високій якості обслуговування клієнтів.

Однією з основних переваг компанії є сервіс експрес-доставки документів, вантажів, бандеролей та грошових переказів. У 2023 році середня швидкість доставки скоротилася до 23 годин, що свідчить про ефективність логістичних процесів компанії та її орієнтацію на задоволення потреб клієнтів.

Відповідно до зареєстрованого КВЕД, основним напрямом діяльності ТОВ «Нова Пошта» є 52.29 «Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту». До інших видів діяльності належать: 46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту, 49.41 Вантажний автомобільний транспорт, 52.10 Складське господарство, 53.20 Інша поштова та кур'єрська діяльність, 64.19 Інші види грошового посередництва.

Метою ТОВ «Нова Пошта» є забезпечення легкої доставки для кожного клієнта. Компанія прагне зробити процес доставки зручним та доступним, незалежно від того, чи це доставка до відділення, поштомоту або за адресою. Завдяки цьому підходу компанія здобула довіру як фізичних, так і юридичних осіб.

Нова Пошта активно розширює свою міжнародну присутність і доставляє посилки у 168 країн світу. Це дозволяє українським клієнтам відправляти і отримувати посилки з будь-якого куточка світу, а також сприяє інтеграції компанії у глобальний логістичний ринок.

ТОВ «Нова Пошта» демонструє стабільний розвиток і продовжує вдосконалювати свої послуги, орієнтуючись на потреби клієнтів. Завдяки широкому спектру послуг, високій якості обслуговування та швидкості

доставки, компанія займає провідні позиції на ринку логістики та поштових послуг в Україні і поступово закріплює свою присутність на міжнародному рівні.

У власності компанії перебуває більше 200 транспортних засобів, 10 вантажних мікроавтобусів, близько 1900 змінних BDF-контейнерів та 2 вантажних літака Boeing 757-200F у лізингу на балансі нової компанії групи Нової пошти Supernova.

За даними з відкритих джерел, на 2023 рік статутний капітал ТОВ «Нова Пошта» становить 4 654 075,00 грн. Компанія демонструє стабільний фінансовий ріст, зі щорічним приростом виторгу на 26%. Це свідчить про ефективність бізнес-моделі та постійне зростання попиту на послуги компанії.

На 2021 рік у приватній власності компанії перебувало сумарно 38,0868 га земельних ділянок, призначених для будівництва сервісних приміщень, розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг. Найбільша частка цих земельних ділянок знаходиться в Київській області (56,52%), що свідчить про стратегічне значення столичного регіону для компанії. Це розташування дозволяє забезпечити оптимальне покриття і доступність логістичних послуг для великої кількості клієнтів.

Крім Київської області, компанія володіє значними земельними ділянками в інших регіонах України: Полтавська область (13,04%), Чернігівська область (8,7%), Одеська область (4,35%), Закарпатська область (4,35%), Рівненська область (4,35%). Це дозволяє компанії ефективно покривати значну частину території країни, оптимізувати логістичні маршрути та забезпечувати високий рівень обслуговування клієнтів у різних куточках України.

Окрім приватних земельних ділянок, компанія також володіє 3,5000 га у державній власності, де розташований логістичний центр у Хмельницькій області. Цей логістичний центр є важливою частиною інфраструктури «Нової Пошти» і забезпечує швидку та ефективну обробку і доставку вантажів по всій країні.

Компанія активно інвестує у розвиток своєї інфраструктури та модернізацію логістичних потужностей. Це включає будівництво нових сервісних центрів, впровадження сучасних технологій для оптимізації логістичних процесів та розширення мережі відділень і поштоматів. Всі ці заходи спрямовані на підвищення ефективності роботи компанії та забезпечення максимальної зручності для клієнтів.

Нова Пошта також приділяє велику увагу екологічній складовій своєї діяльності. Компанія впроваджує заходи з енергоефективності, зменшення викидів шкідливих речовин та використання екологічно чистих матеріалів у своїй діяльності. Це сприяє покращенню екологічної ситуації та зменшенню негативного впливу на довкілля.

Завдяки постійному розвитку, інноваціям та високому рівню обслуговування клієнтів, ТОВ «Нова Пошта» зміцнює свої позиції на ринку логістичних послуг в Україні та успішно розширює свою діяльність на міжнародному рівні. Компанія продовжує залишатися надійним партнером для мільйонів клієнтів, забезпечуючи швидку і надійну доставку вантажів у будь-який куточок світу.

Склади «NP Shopping» розташовується у США, Китаї, Великобританії, Німеччині, Італії, Польщі, Франції, Іспанії, Чехії та Туреччині. Штат компанії становить від 32 до 40 тисяч найманих працівників, організаційна структура ТОВ зображена у рис. 2.1.

Співвласники і засновники компанії, В'ячеслав Климов і Володимир Поперешнюк, отримали нагороду «Підприємець року» у 2022 році за відповідність показників таких номінацій, як ефективне управління, внесок у перемогу України, орієнтація на майбутнє, підтримка суспільства та бездоганна репутація. Це свідчить про високий рівень професіоналізму та лідерських якостей керівників компанії.

Рисунок 2.1 – Організаційна структура ТОВ НП «Глобал»

Джерело: складено згідно даних підприємства

Однією з переваг Нової Пошти є швидкість доставки. У 2021 році компанія досягла значного успіху, скоротивши середній час доставки до відділення до 23 годин, а для посилок з-за кордону – до 19 годин з моменту потрапляння посылки в Україну. Це свідчить про високий рівень організації логістичних процесів та ефективне управління доставкою.

Показники задоволеності клієнтським сервісом також є досить високими. Вони вимірюються за індексом споживчої лояльності (Net Promoter Score, NPS) та індексом клієнтської задоволеності (Customer Satisfaction Index, CSI). За даними Нової Пошти за 2021 рік, показник NPS перевищив 70%, що свідчить про те, що сім з 10 клієнтів були промоутерами бренду. Також індекс клієнтської задоволеності (CSI) складає 8 з 9 пунктів, що є високим показником задоволення клієнтів продуктом або послугою.

Компанія «Нова Пошта» вкладає значні зусилля в інноваційний розвиток свого логістичного ланцюжка та операційних процесів для покращення якості

надання послуг та скорочення часу, необхідного для виконання послуг. Одним з напрямків цього розвитку є використання BDF-контейнерів та вантажних мікроавтобусів для перевезень в межах України.

BDF-контейнери (Box Body Swap System) є спеціалізованими контейнерами, які можна швидко встановлювати та знімати з автомобілів. Це дозволяє значно зменшити час, необхідний для погрузки та розвантаження вантажів. Вантажні мікроавтобуси також використовуються для перевезень в місця, куди важко дістатися більшим автотранспортом, а також для доставки вантажів у важкодоступні райони. Ці новітні рішення дозволяють значно підвищити ефективність логістичних процесів компанії. Наприклад, завантаження та розвантаження автотранспорту з використанням BDF-контейнерів та вантажних мікроавтобусів займає у середньому на 10-15 хвилин менше часу, що сприяє збільшенню пропускної здатності та зниженню витрат часу на перевезення вантажів. Такі інновації є важливим етапом у розвитку логістичних послуг компанії та підвищенні задоволеності клієнтів.

За більше ніж 20 років існування, компанія значно розширилася, і утворила групу компаній Нова Пошта має декілька українських та міжнародних компаній (див. рис. 2.2.). Групи «Нової пошти» керуються наглядовою радою.

Рисунок 2.2 – Група «Нова Пошта»

Джерело: складено автором згідно даних підприємства

Нова Пошта демонструє високий рівень інноваційності та стратегічного мислення в розвитку своїх послуг. Напередодні загострення ситуації на сході України, компанія інвестувала в створення відділення досліджень та розробок (R&D) для створення дронів-кур'єрів. Це інноваційне рішення спрямоване на автоматизацію процесу перевезень та підвищення ефективності доставки.

Додатковим інвестиційним кроком стало лізинг двох вантажних літаків, що дозволяє скорочувати час доставки вантажів з Китаю та США. Це стратегічне рішення сприяє розвитку міжнародних перевезень та підвищенню конкурентоспроможності компанії на світовому ринку. Крім того, Нова Пошта використовує інноваційні термінали, обладнані цифровими сканерами, які забезпечують повноцінне сканування вантажів на 360°. Це дозволяє зручно та швидко обробляти інформацію з наліпки зі штрих-кодом та надсилати клієнтові інформацію про місцезнаходження посилки. Такі інновації підвищують рівень сервісу та задоволення клієнтів.

Для ефективного переміщення вантажів всередині терміналу, компанія використовує роботів-кур'єрів. Це допомагає зменшити час доставки вантажів всередині складського приміщення та підвищити загальну ефективність логістичних процесів. Нова Пошта є прикладом компанії, яка активно використовує новітні технології для покращення своїх послуг та оптимізації логістичних процесів. Інвестиції у створення дронів-кур'єрів та лізинг вантажних літаків свідчать про стратегічне бачення компанії щодо майбутнього розвитку та розширення міжнародних перевезень. Використання цифрових сканерів у терміналах та роботів-кур'єрів в середині складів дозволяє Новій Пошті підвищити ефективність обробки вантажів та зменшити час доставки. Ці інновації сприяють поліпшенню обслуговування клієнтів та збільшенню їх задоволення від користування послугами компанії. Всі ці заходи дозволяють Новій Пошті залишатися лідером на ринку логістики та поштових послуг, забезпечуючи високий рівень якості та ефективності своїх послуг.

2.2. Аналіз виробничих та фінансових показників діяльності

В табл.2.1. представлено динаміку надано обсягу послуг ТОВ НП «Глобал» за 2021-2023 роки.

Таблиця 2.1 – Динаміка наданого обсягу послуг ТОВ НП «Глобал» за 2021-2023 роки, тис.грн.

№ п/п	Назва показника	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)	
		2021	2022	2023	2022-2021	2023-2022
1	Посилки	7835077	9592000	11125055	1756923	1533055
2	Грошові перекази	559156	538750	584234	-20406	45484
3	Письмова кореспонденція	2476	1994	2739	-482	745
4	Періодичні видання	5751	4698	5987	-1053	1289
5	Доставка з інтернет – магазинів	5450455	5659677	19587945	209222	13928268
6	Торгівельна діяльність	543122	432623	571822	-110499	139199
7	Зберігання вантажу	3840456	4180222	4010555	339766	-169667
8	Послуги електрозв'язку	1837	1627	20136	-210	18509
9	Інші послуги	2605172	3275443	560406	670271	-2715037
10	Загальна сума	20843502	23687034	36468879	2843532	12781845

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства

За трима роками, від 2021 до 2023 року, ТОВ НП «Глобал» спостерігає поступове зростання обсягів своєї діяльності в різних сферах, що вказує на позитивну динаміку розвитку компанії. У 2023 році, зокрема, спостерігається збільшення обсягу послуг у багатьох напрямках.

Обсяг послуг з доставки посилок зріс і склав 11 125 055 тис. грн, що на 1 533 055 тис. грн більше, ніж у 2022 році, що свідчить про збільшення відправлень та популярність послуг доставки. Грошові перекази також показали зростання, досягнувши 584 234 тис. грн, що на 45 484 тис. грн більше, ніж у 2022 році, вказуючи на збільшення потреби в швидкому та зручному

переказі коштів. Обсяг послуг із письмової кореспонденції також збільшився у 2023 році і становив 2 739 тис. грн, що на 745 тис. грн більше, ніж у 2022 році, що може свідчити про збільшення обсягу листування в бізнесі та особистих потребах. Послуги з періодичних видань показали подальше зростання в 2023 році, досягнувши 5 987 тис. грн, що на 1 289 тис. грн більше, ніж у 2022 році, що може вказувати на збільшення попиту на підписку на журнали та газети. Доставка з інтернет-магазинів стала одним з сегментів, який значно зріс у 2023 році, досягнувши 19 587 945 тис. грн, що на 13 928 268 тис. грн більше, ніж у 2022 році. Це може свідчити про зростання популярності онлайн-шопінгу та інтересу споживачів до зручних способів отримання покупок. Торгівельна діяльність також показала зростання обсягів у 2023 році, досягнувши 571 822 тис. грн, що на 139 199 тис. грн більше, ніж у 2022 році, що може свідчити про підвищену активність в торгівлі та зростання попиту на товари та послуги. Зберігання вантажів, незважаючи на деяке зменшення обсягів, залишалось значущою складовою послуг компанії у 2023 році, становлячи 4 010 555 тис. грн, що може вказувати на стабільність та надійність компанії у зберіганні товарів.

В табл.2.2. представлено аналіз фінансових показників ТОВ «НП Глобал».

Таблиця 2.2 – Фінансові показники ТОВ НП «Глобал» за 2021-2023 роки, тис.грн

Стаття	Роки			Відхилення (+,-)		Відхилення (%)	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	202/ 2022	2022/ 2021	2023\ 2022
Чистий дохід (виручка) від реалізації	20843502	23687034	36468879	2843532	12781845	13,64	53,96
Собівартість реалізованої продукції	16441004	19276532	28625037	2835528	9348505	17,25	48,50
Валовий прибуток	4402498	4410502	7843842	8004	3433340	0,18	77,84
Інші операційні доходи	202834	696168	301477	493334	-394691	243,22	-56,69

1	2	3	4	5	6	7	8
Адміністративні витрати	1923703	1673172	2985829	-250531	1312657	-13,02	78,45
Витрати на збут	561844	439130	997806	-122714	558676	-21,84	127,22
Інші операційні витрати	508590	463951	494865	-44639	30914	-8,78	6,66
Фінансові результати від операційної діяльності	1611195	2530417	3666819	919222	1136402	57,05	44,91
Фінансові витрати	630813	887690	1248217	256877	360527	40,72	40,61
Інші витрати	255	391073	686941	390818	295868	153261,9	75,66
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	2794933	2390352	4438175	-404581	2047823	-14,48	85,67
Чистий прибуток	2600320	2135960	3967156	-464360	1831196	-17,86	85,73

Джерело: складено автором на основі фінансовій звітності підприємства

На рис.2.3 представлено динаміку чистого прибутку ТОВ НП «Глобал» за 2021-2023 роки.

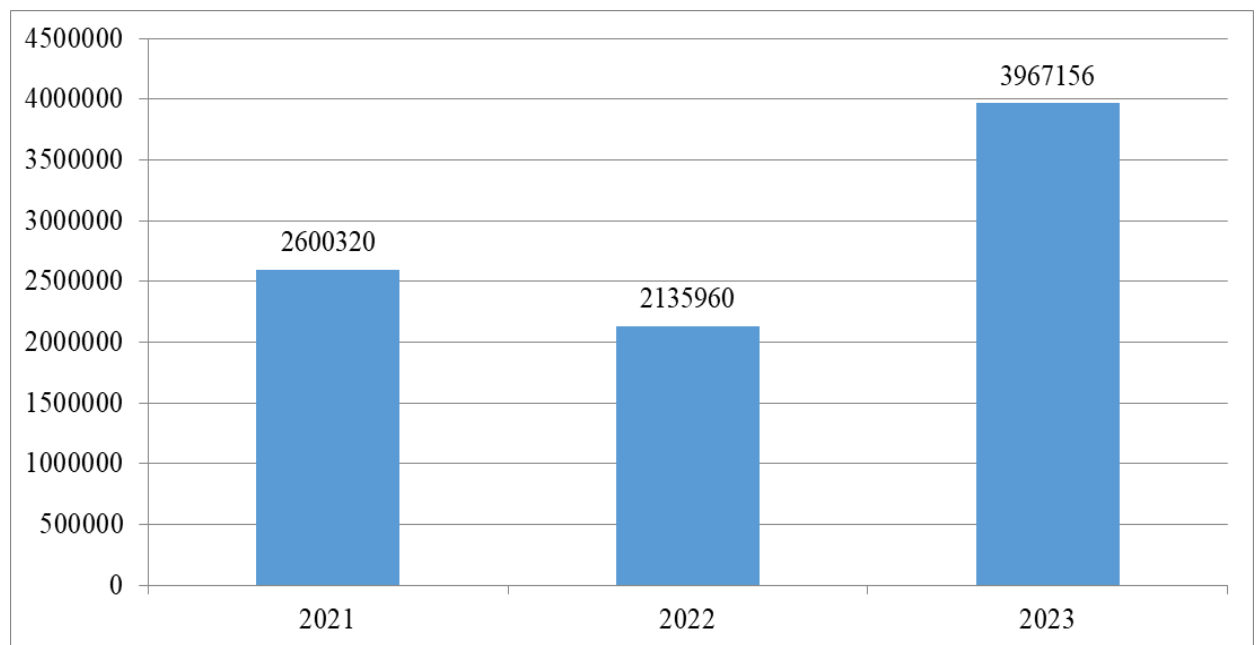

Рисунок 2.3 – Динаміка чистого прибутку ТОВ НП «Глобал» за 2021-2023 роки, тис.грн.

Джерело: побудовано автором згідно звітності підприємства

У 2023 році чистий дохід від реалізації склав 36 468 879 тис. грн, що становить зростання на 53,976% порівняно з попереднім роком. Цей показник відображає загальну динаміку виручки компанії від продажу товарів і послуг.

Собівартість реалізованої продукції в 2023 році становила 28 625 037 тис. грн, що на 48,5% більше, ніж у 2022 році. Збільшення собівартості може свідчити про зростання витрат на виробництво продукції або послуги, що може бути пов'язано зі збільшенням обсягів виробництва або зростанням цін на ресурси.

Валовий прибуток в 2023 році склав 7 843 842 тис. грн, що на 77,84% більше, ніж у 2022 році. Це свідчить про ефективне управління виробничими витратами та збільшення маржинальності продукції.

Інші операційні доходи в 2023 році склали 301 477 тис. грн, що на 56,69% менше, ніж у 2022 році. Зменшення цього показника може бути пов'язане зі змінами в діяльності компанії або з певними негативними факторами на ринку.

Адміністративні витрати в 2023 році становили 2 985 829 тис. грн, що на 78,45% більше, ніж у 2022 році. Це може бути зумовлено зростанням адміністративних витрат компанії або збільшенням її обсягів діяльності.

Витрати на збут в 2023 році склали 997 806 тис. грн, що на 127,22% більше, ніж у 2022 році. Це може бути пов'язано зі збільшенням обсягів збуту або зростанням витрат на маркетингові заходи.

Інші операційні витрати в 2023 році склали 494 865 тис. грн, що на 6,66% більше, ніж у 2022 році. Це може бути пов'язано з рядом факторів, таких як збільшення цін на послуги або зростання обсягів операцій.

Фінансові результати від операційної діяльності в 2023 році склали 3 666 819 тис. грн, що на 44,915% більше, ніж у 2022 році. Це може свідчити про ефективне управління фінансовими ресурсами компанії та збільшення її прибутковості.

Фінансові витрати в 2023 році склали 1 248 217 тис. грн, що на 40,61% більше, ніж у 2022 році. Це може бути пов'язано зі зростанням обсягів позичкових коштів або збільшенням відсоткових ставок.

Інші витрати в 2023 році склали 686 941 тис. грн, що на 75,66% більше, ніж у 2022 році. Це може бути пов'язано з рядом факторів, таких як збільшення амортизаційних відрахувань або зростання цін на ресурси.

Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування в 2023 році склали 4 438 175 тис. грн, що на 85,67% більше, ніж у 2022 році. Це свідчить про загальне зростання прибутковості компанії.

Чистий прибуток в 2023 році склав 3 967 156 тис. грн, що на 85,73% більше, ніж у 2022 році. Це свідчить про успішну фінансову діяльність компанії та її здатність до збільшення прибутковості в умовах зростання конкуренції і ринкових викликів.

Отже, у 2023 році компанія показала значне зростання чистого доходу від реалізації, що свідчить про успішне функціонування на ринку та ефективне управління виробничими процесами. Збільшення собівартості та витрат на збут вказують на зростання обсягів виробництва та збуту продукції, що може бути результатом позитивних тенденцій на ринку або успішної маркетингової стратегії компанії. Водночас збільшення фінансових витрат та інших операційних витрат може вказувати на збільшення витрат на управління компанією та розвиток бізнесу. Загальний позитивний тренд у фінансових показниках свідчить про стабільне функціонування та перспективи подальшого розвитку компанії.

В табл.2.3. представлено показники рентабельності ТОВ НП «Глобал» за 2021-2023 роки.

Таблиця 2.3 – Показники рентабельності ТОВ НП «Глобал» за 2021-2023 роки, %

Показник	Роки			Абсолютне відхил. (+,-)	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022
Рентабельність продаж	12,48	9,02	10,88	-3,46	1,86
Рентабельність активів	71,11	27,09	20,42	-44,01	-6,67
Рентабельність власного капіталу	77,88	38,81	49,51	-39,07	10,70
Рентабельність діяльності	13,74	9,99	12,17	-3,75	2,18

Джерело: розраховано автором згідно фінансової звітності підприємства

Аналіз рентабельності ТОВ НП «Глобал» за 2021-2023 роки вказує на деякі важливі тенденції. У 2023 році рентабельність продаж зросла на 1,86% порівняно з попереднім роком і склала 10,88%. Це може бути результатом ефективного управління витратами або збільшення цін на продукцію.

З іншого боку, рентабельність активів зменшилася на 6,67% у 2023 році, досягнувши 20,42%. Це може свідчити про менш ефективне використання активів або збільшення обсягів активів, які не приносять відповідного збільшення прибутку.

У той же час, рентабельність власного капіталу значно зросла на 10,70% у 2023 році, досягнувши 49,51%. Це може свідчити про покращення управління капіталом та збільшення прибутковості власного капіталу.

Рентабельність діяльності також зросла на 2,18% у 2023 році, що може бути результатом покращення управління витратами або збільшення обсягів продажів прибуткових товарів.

Загалом, підприємство показує позитивні тенденції у покращенні рентабельності, але є потреба продовжувати удосконалювати стратегії управління активами та витратами для забезпечення стабільного росту прибутковості.

Комплексний аналіз організації логістичних бізнес-процесів є стратегічно важливим етапом у розвитку будь-якого підприємства, оскільки він дозволяє глибоко вивчити всі аспекти логістики і забезпечити її ефективне функціонування. Цей аналіз передбачає оцінку всіх ланок логістичного ланцюга, від закупівлі до постачання, включаючи складське управління, транспортування, управління запасами та інші аспекти. Основна мета комплексного аналізу полягає в ідентифікації можливостей для покращення процесів, зниження витрат, підвищення якості обслуговування та задоволення потреб клієнтів. Важливо враховувати стратегічні цілі компанії та потреби ринку для того, щоб розробити оптимальну стратегію логістики, яка відповідатиме усім вимогам і забезпечить конкурентні переваги. Крім того,

комплексний аналіз передбачає постійний моніторинг та оцінку ефективності запроваджених змін, а також вдосконалення стратегії відповідно до змін на ринку та внутрішніх умов компанії. Такий підхід дозволяє підприємству бути гнучким та адаптивним до змін у середовищі та забезпечити стабільний розвиток в умовах постійної конкуренції.

В табл. 2.4. представлено структуру бізнес-процесів ТОВ НП «Глобал».

Таблиця 2.4– Структура бізнес-процесів ТОВ НП «Глобал»

№	Вид бізнес-процесів	Найменування бізнес-процесу
1	Основні бізнес-процеси	Приєм замовлення Транспортування Зберігання Інформування та оповіщення Перевезення вантажу Обслуговування клієнтів (консультації, надання інформації про статус замовлення тощо). Маркетинг та продаж. Бухгалтерський облік та фінанси. Інформаційні технології
2	Допоміжні бізнес-процеси	Обслуговування вантажів Управління майном Розробка та підтримка інформаційних систем. Забезпечення інформаційної безпеки. Управління персоналом Бухгалтерський облік та фінанси
3	Забезпечуючі бізнес-процеси	Процес фінансово-документального забезпечення підприємства Процес забезпечення технічним обладнанням підприємства Процес забезпечення технічного обслуговування та безпеки
4	Управлінські бізнес-процеси	Процес управління документообігом компанії Розробка стратегій та цілей авіакомпанії Розвиток підприємства

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

ТОВ НП «Глобал» приймає та обробляє замовлення від клієнтів різними зручними способами, включаючи через вебсайт, мобільний додаток, API або в офісах. Після отримання замовлення проводиться перевірка його правильності та розрахунок вартості доставки. Інформація про вантаж, така як вага, габарити, характер вантажу та оціночна вартість, враховується при обробці. Крім того, проводиться перевірка відповідності упаковки стандартам компанії. Після

цього вантаж маркується етикетками з адресою та номером замовлення і упаковується відповідно до вимог безпеки та збереження.

ТОВ НП «Глобал» забезпечує транспортування вантажів як по Україні, так і за її межами. Для доставки по Україні використовується як власний автопарк, так і партнерські перевізники, що дозволяє забезпечити швидку та надійну доставку. Крім того, забезпечується багаторівневий контроль за переміщенням вантажів і можливість доставки до відділень, поштоматів або за адресою одержувача. У міжнародній доставці компанія співпрацює з міжнародними партнерами та дотримується вимог митного законодавства країн відправлення та призначення. Для міжнародних відправлень використовуються різні види транспорту, включаючи автомобільний, авіаційний та морський, що дозволяє забезпечити оптимальний варіант доставки для кожного конкретного вантажу.

Для забезпечення зберігання вантажів ТОВ НП «Глобал» використовує власні складські приміщення, де забезпечується необхідні умови для зберігання, включаючи відповідну температуру та вологість, що дозволяє зберегти вантажи в найкращому стані. Крім того, забезпечується високий рівень безпеки для запобігання крадіжок та пошкоджень вантажів. Компанія також надає короткострокове зберігання вантажів, що передбачає безкоштовне зберігання протягом певного періоду, зазвичай 3-7 днів, після чого можливе платне зберігання. Це дозволяє клієнтам зберегти їхні вантажі на складі компанії на короткий термін, не переймаючись за їхню безпеку та цілісність.

ТОВ НП «Глобал» забезпечує ефективне інформування та оповіщення клієнтів про стан їхніх замовлень. Це включає надсилання SMS-повідомлень про прийняття замовлення, відправлення та прибуття до відділення або поштоводу, а також про зміну статусу замовлення, можливі затримки та інші важливі події. Крім того, компанія використовує електронну пошту для надсилання детальної інформації про замовлення, рахунки та акти виконаних робіт. Мобільний додаток надає можливість відстеження статусу замовлення, управління доставками та доступ до історії замовлень. На вебсайті компанії

також доступний розділ «Мої замовлення» з детальною інформацією про всі замовлення клієнта.

Додаткові послуги, які надає ТОВ НП «Глобал», включають упаковку вантажів за додаткову плату. Компанія використовує якісні пакувальні матеріали, щоб гарантувати збереження вантажу під час транспортування. Також компанія пропонує послуги страхування вантажів на випадок втрати або пошкодження. Вона співпрацює з надійними страховими компаніями, щоб забезпечити найвищий рівень захисту вантажу. Послуги грошових переказів також доступні для клієнтів. Компанія здійснює грошові перекази по Україні та за кордон, пропонуючи вигідні курси валют та без комісії за перекази по Україні.

Для забезпечення якісного обслуговування клієнтів, ТОВ НП «Глобал» використовує різноманітні канали комунікації. Контакт-центр компанії приймає дзвінки клієнтів, надає консультації з питань роботи компанії та послуг, а також розв'язує проблеми та приймає скарги. Онлайн-підтримка доступна через чат на вебсайті та в мобільному додатку. Це дозволяє клієнтам отримати відповіді на свої питання та отримати допомогу у режимі реального часу. Крім того, компанія веде активну комунікацію з клієнтами у соціальних мережах, таких як Facebook, Instagram, Viber та інші. Це дозволяє оперативно реагувати на звернення та коментарі клієнтів та підтримувати позитивне спілкування з аудиторією.

Загальний висновок щодо діяльності ТОВ НП «Глобал» відображає його високий рівень професіоналізму та відповідальності перед клієнтами. Компанія демонструє не лише глибоке розуміння потреб своїх клієнтів, а й вміння швидко адаптуватися до змін у ринкових умовах. Вона успішно впроваджує сучасні технології та стратегії управління, що дозволяє їй залишатися конкурентоспроможною в сфері логістики та транспортування. Крім того, компанія активно розвиває свою клієнтську базу та забезпечує її надійними та ефективними рішеннями.

Зробивши аналіз діяльності ТОВ НП «Глобал», можна визначити, що компанія має досить розвинену структуру та широкий спектр послуг для задоволення потреб клієнтів. Вона успішно використовує сучасні технології та інноваційні підходи, що сприяє підвищенню її конкурентоспроможності. Компанія активно працює над покращенням обслуговування клієнтів, маючи різноманітні канали комунікації, що дозволяє забезпечити високий рівень задоволеності клієнтів.

На рис.2.4. представлено ідентифікацію «вузьких місць» ТОВ НП «Глобал» в умовах війни в Україні.

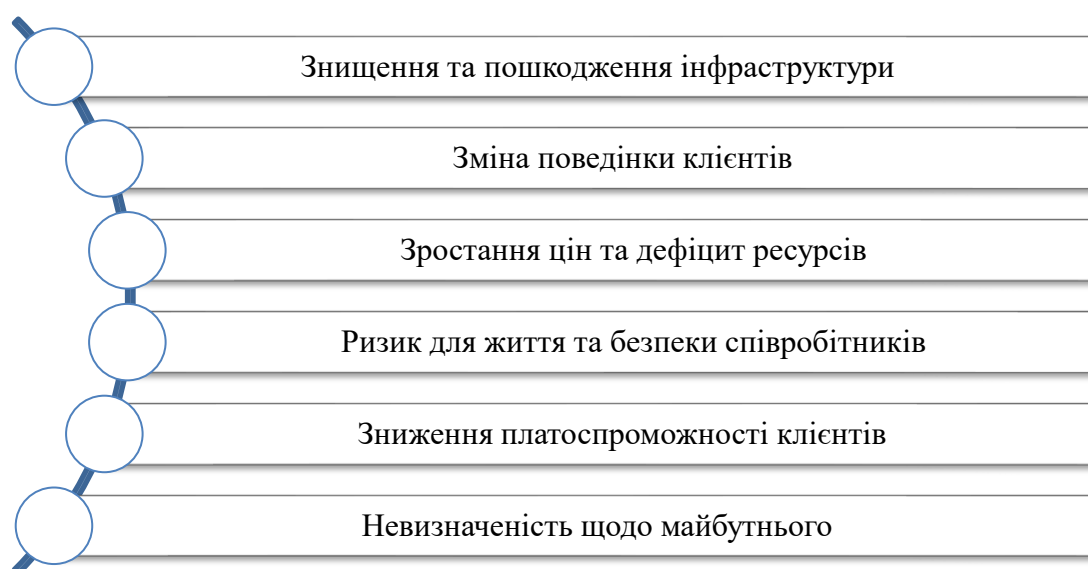

Рисунок 2.4 – Ідентифікація «вузьких місць» ТОВ НП «Глобал» в умовах війни в Україні

Джерело: складено автором

Знищення та пошкодження інфраструктури, таких як склади, відділення, логістичні центри та транспортні засоби, може мати серйозні наслідки для логістичних процесів підприємства. Це може викликати зриви поставок, втрату товарів, затримки в доставці та зростання витрат на відновлення інфраструктури. Для подолання цих проблем необхідно вжити невідкладних заходів, таких як переміщення складів та відділень у безпечні регіони, використання альтернативних маршрутів доставки, а також співпраця з

гуманітарними організаціями для отримання необхідної допомоги. Такі дії допоможуть зберегти функціональність логістичних процесів та запобігти серйозним фінансовим втратам для підприємства.

Зміна поведінки клієнтів, така як зниження попиту на певні категорії товарів, зростання попиту на інші та зміна географії доставки, може вплинути на логістичні процеси компанії. Це може призвести до необхідності адаптувати асортимент товарів та маршрути доставки, а також існує ризик втрати клієнтів. Для вирішення цих проблем можна провести аналіз поведінки клієнтів, розробити нові продукти та послуги, а також співпрацювати з онлайн-магазинами для розширення аудиторії та збільшення обсягів продажів.

Зростання цін на паливо, запчастини та інші ресурси, а також дефіцит деяких товарів можуть стати серйозним викликом для логістичних процесів компанії. Це може призвести до зростання витрат та ризику зупинки роботи. Для вирішення цих проблем можна шукати альтернативних постачальників, оптимізувати витрати та співпрацювати з державними органами для забезпечення стабільного постачання ресурсів.

Ризик для життя та безпеки співробітників є серйозним питанням, яке може виникнути в діяльності будь-якої компанії. Це може включати необхідність евакуації співробітників з небезпечних регіонів, а також ризик загибелі або поранення. Наслідки цього можуть бути демотивацією персоналу та втратою кваліфікованих кадрів. Для вирішення цих проблем необхідно забезпечити безпеку співробітників, надати їм допомогу у переїзді з небезпечних регіонів, а також забезпечити психологічну підтримку для покращення їхнього психічного стану та збереження їхньої працездатності.

Зниження платоспроможності клієнтів є серйозним фактором, який може вплинути на фінансовий стан компанії. Це може бути спричинено зростанням безробіття, зниженням доходів населення та затримками у оплаті за послуги. Наслідком може бути зниження доходів компанії та ризик її банкрутства. Для подолання цих проблем можна впровадити гнучкі системи оплати, які дозволять клієнтам розподілити витрати на більш тривалий період часу. Також

можливо співпрацювати з кредитними організаціями для надання клієнтам можливості отримання кредиту на сплату за послуги. Надання відстрочок платежів також може бути ефективним рішенням для збереження платоспроможності клієнтів.

Невизначеність щодо майбутнього є серйозним фактором, який може вплинути на стратегічне планування та розвиток компанії. Це може включати складність планування, ризик втрати інвестицій та неможливість передбачити майбутні події. Наслідком може бути зниження інвестиційної привабливості компанії та ризик втрати ринкових позицій. Для подолання цих проблем можна розробити альтернативні плани розвитку, які дозволять компанії швидко реагувати на зміни в економічному середовищі. Також можна співпрацювати з аналітичними агентствами для отримання прогнозів та рекомендацій щодо розвитку бізнесу. Диверсифікація бізнесу також може бути ефективним рішенням для зменшення ризику втрати ринкових позицій у разі невизначеності щодо майбутнього.

Отже, компанія стикається з різноманітними викликами у своїй діяльності, включаючи знищення та пошкодження інфраструктури, зміну поведінки клієнтів, зростання цін та дефіцит ресурсів, ризик для життя та безпеки співробітників, зниження платоспроможності клієнтів та невизначеність щодо майбутнього. Для успішного подолання цих викликів компанії необхідно активно шукати нові рішення та стратегії, спираючись на аналіз даних, співпрацю з партнерами та використання інноваційних технологій. Важливо також забезпечити безпеку співробітників та партнерів, підтримати платоспроможність клієнтів та гнучко реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. У кожній компанії існують певні виклики, що можуть стати перешкодою у досягненні успіху. Ключовими аспектами успішного подолання цих перешкод є постійне вдосконалення бізнес-процесів, адаптація до змін у середовищі, вміння аналізувати та приймати рішення на основі доступних даних, а також прагнення до інновацій та підвищення ефективності в усіх сферах діяльності.

2.3. Аналіз бізнес-процесів доставки авіавантажів замовникам

Транспортні ланцюги в сучасному бізнесі відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності та якості постачальницького ланцюга компаній. Особливо важливою є структура транспортних ланцюгів для ТОВ НП «Глобал», яка спеціалізується на наданні логістичних послуг, зокрема у сфері пересилання вантажів.

Перший етап структури транспортних ланцюгів компанії полягає в зборі вантажів від відправників. У 2023 році було зібрано та прийнято до відправлення більше 2 мільйонів вантажів різних видів і розмірів, що вказує на високий обсяг роботи компанії. Другий етап передбачає транспортування вантажів до пунктів призначення. У залежності від відстані та характеру вантажу використовуються різні види транспорту. За підсумками 2023 року більше половини вантажів було доставлено автомобільним транспортом, близько 30% - залізничним, а решта - морським чи повітряним. Третій етап - це доставка вантажів до кінцевого споживача. У 2023 році було здійснено понад 1,5 мільйона доставок вантажів, забезпечуючи високу пунктуальність та безпеку доставки. Останній етап структури транспортних ланцюгів - це повернення пустих транспортних засобів на місця їх відправлення або використання їх для інших завдань компанії. У 2023 році понад 80% транспортних засобів було використано повторно, що свідчить про ефективне використання ресурсів.

У цілому, структура транспортних ланцюгів ТОВ НП «Глобал» базується на ефективному плануванні, координації та контролі, що дозволяє компанії забезпечувати високу якість логістичних послуг та задовольняти потреби своїх клієнтів.

Для аналізу та оптимізації авіатранспортних ланцюгів вантажних перевезень ТОВ НП «Глобал» використовує ряд систем та інструментів. Ось деякі з них:

1. Система управління ланцюгами постачання (SCM):

– SCM-система допомагає ТОВ НП «Глобал» планувати, управляти та контролювати всі аспекти своїх авіатранспортних ланцюгів постачання. Ця система може включати модулі для:

- прогнозування попиту: прогнозування майбутніх обсягів вантажних перевезень;
- планування маршрутів: оптимізація маршрутів польотів для мінімізації витрат та часу доставки;
- управління запасами: відстеження та оптимізація рівнів запасів у стратегічних пунктах;
- відстеження вантажів: відстеження пересування вантажів у режимі реального часу;
- аналітика: збір та аналіз даних про продуктивність ланцюга постачання.

2. Система бронювання авіап перевезень. Система бронювання авіап перевезень використовується для бронювання та управління авіап перевезеннями для вантажів ТОВ НП «Глобал». Ця система може бути інтегрована з SCM-системою для забезпечення безперебійного процесу бронювання та управління.

3. Система відстеження вантажів. Система відстеження вантажів використовується для відстеження пересування вантажів ТОВ НП «Глобал» у режимі реального часу. Ця система може надавати інформацію про місцезнаходження вантажу, статус доставки та інші важливі дані.

4. Система управління митним оформленням. Система управління митним оформленням використовується для спрощення та оптимізації процесу митного оформлення для вантажів ТОВ НП «Глобал». Ця система може допомогти з такими завданнями, як подання митних декларацій, оплата митних зборів та відстеження статусу митного оформлення.

5. Інші системи та інструменти. ТОВ НП «Глобал» може також використовувати інші системи та інструменти, такі як:

- система управління ризиками: для виявлення та пом'якшення ризиків, пов'язаних з авіатранспортними вантажними перевезеннями;
- система аналітики даних: для аналізу даних про вантажні перевезення та отримання інформації, яка може допомогти покращити ефективність ланцюга постачання;
- інструменти для співпраці: для полегшення співпраці між різними підрозділами ТОВ НП «Глобал», які беруть участь в авіатранспортних вантажних перевезеннях.

Використання систем та інструментів управління може принести значні переваги для ТОВ НП «Глобал». По-перше, це може покращити ефективність їх ланцюга постачання. Завдяки кращому плануванню, управлінню та контролю ланцюга постачання, компанія може скоротити час доставки, знизити витрати та покращити обслуговування клієнтів. По-друге, використання цих систем може допомогти знизити ризики. Завдяки кращому розумінню ризиків, пов'язаних з авіатранспортними вантажними перевезеннями, компанія може вжити заходів для їх пом'якшення та захисту своїх вантажів. Нарешті, важливою перевагою є можливість приймати кращі рішення. Завдяки доступності даних та аналітики, ТОВ НП «Глобал» може приймати кращі рішення щодо своїх авіатранспортних ланцюгів постачання, що може позитивно вплинути на їхню ефективність та конкурентоспроможність на ринку.

Висновки до розділу 2

На 2023 рік ТОВ «Нова пошта» є одним з найвідоміших і найпопулярніших українських сервісів доставки і швидкої доставки в Україні, з мережею відділень у Європі. Заснована у 2001 році Климовим Вячеславом та Поперешнюком Володимиром. Компанія є приватним суб'єктом

господарювання, розділеним на рівні частки між двома власниками. Наразі має близько 11 тисяч відділень і 13 тисяч поштоматів по Україні, 19 відділень у Польщі та 1 у Литві, а також планує відкрити відділення у Німеччині та Чехії. Співвласниками та засновниками є Климів В. В. та Поперешнюк В. А., уповноваженою особою є Бульба Олександр Миколайович, який є CEO компанії. Склади «NP Shopping» розташовані у США, Китаї, Великобританії, Німеччині, Італії, Польщі, Франції, Іспанії, Чехії та Туреччині.

у 2023 році компанія показала значне зростання чистого доходу від реалізації, що свідчить про успішне функціонування на ринку та ефективне управління виробничими процесами. Збільшення собівартості та витрат на збут вказують на зростання обсягів виробництва та збуту продукції, що може бути результатом позитивних тенденцій на ринку або успішної маркетингової стратегії компанії. Водночас збільшення фінансових витрат та інших операційних витрат може вказувати на збільшення витрат на управління компанією та розвиток бізнесу. Загальний позитивний тренд у фінансових показниках свідчить про стабільне функціонування та перспективи подальшого розвитку компанії. Загалом, підприємство показує позитивні тенденції у покращенні рентабельності, але є потреба продовжувати удосконалювати стратегії управління активами та витратами для забезпечення стабільного росту прибутковості.

Загальний висновок щодо діяльності ТОВ НП «Глобал» відображає його високий рівень професіоналізму та відповідальності перед клієнтами. Компанія демонструє не лише глибоке розуміння потреб своїх клієнтів, а й вміння швидко адаптуватися до змін у ринкових умовах. Вона успішно впроваджує сучасні технології та стратегії управління, що дозволяє їй залишатися конкурентоспроможною в сфері логістики та транспортування. Крім того, компанія активно розвиває свою клієнтську базу та забезпечує її надійними та ефективними рішеннями.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ПОГЛИБЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ АВІАПІДПРИЄМСТВ РІЗНОГО РІВНЯ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Актуальність фідерних авіакомпаній для вантажних перевезень в особливих умовах

В сучасному світі фідерні авіакомпанії відіграють важливу роль у глобальній торгівлі та логістиці, забезпечуючи ефективну та швидку доставку вантажів по всьому світу. Актуальність дослідження фідерних авіакомпаній для вантажних перевезень визначається не лише зростанням обсягів міжнародної торгівлі та посиленням глобалізаційних процесів, але й загостренням конкуренції на ринку логістичних послуг.

Фідерні авіакомпанії є невеликими авіаперевізниками, які зазвичай здійснюють регулярні рейси на короткі та середні відстані, а також обслуговують менші аеропорти, що мають менший пасажиропотік та обсяг вантажних перевезень. Їхні маршрути зазвичай з'єднують менші міста та регіональні центри з більшими вузловими аеропортами, які виступають як «хаби» для подальшого пересування пасажирів та вантажів на великі відстані за допомогою мережевих авіакомпаній. Фідерні авіаперевізники виконують важливу роль у забезпеченні зв'язків між меншими місцевими ринками та глобальними мережами авіаперевезень [1].

На рис.3.1. представлено актуальність фідерних авіакомпаній при вантажних перевезеннях.

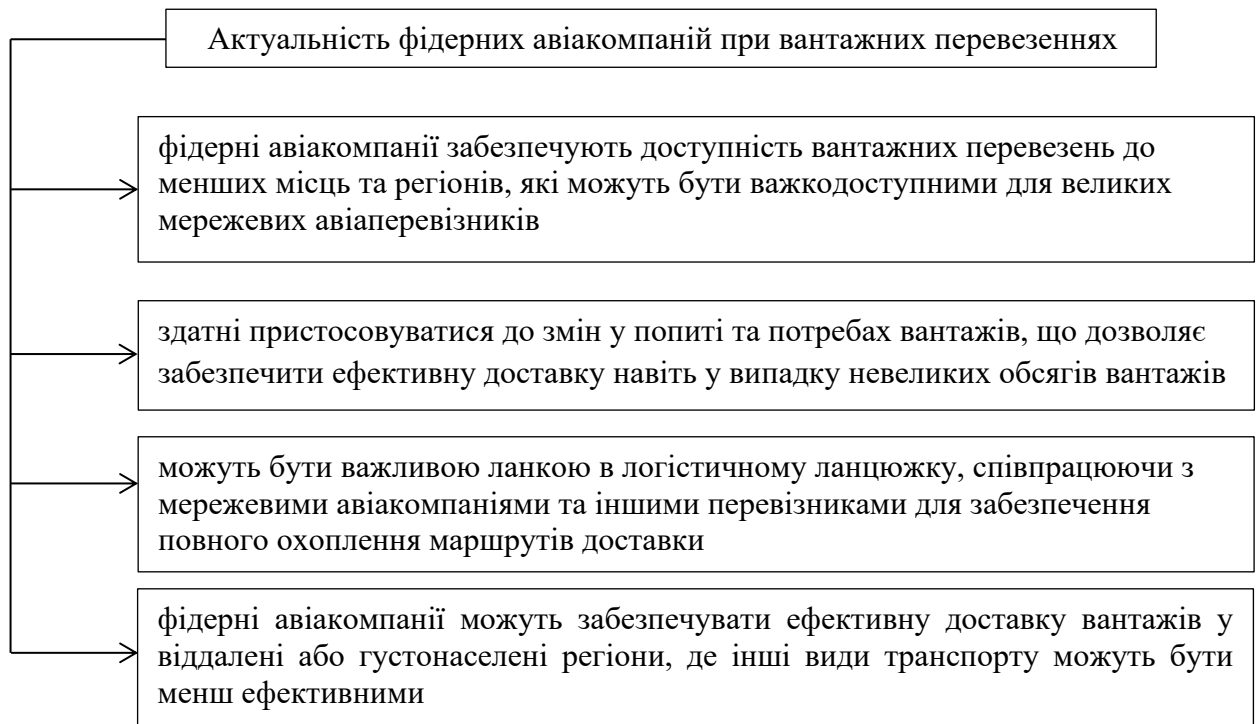

Рис.3.1. Актуальність фідерних авіакомпаній при вантажних перевезеннях

Джерело: складено автором

Фідерні авіакомпанії відіграють важливу роль у вантажних перевезеннях, забезпечуючи доступність доставки до менших місць та регіонів, які можуть бути важкодоступними для великих мережеских авіаперевізників. Це особливо актуально в сучасному світі, де існує постійна потреба в швидкій та ефективній доставці товарів. Фідерні авіакомпанії виконують рейси на короткі відстані або між невеликими аеропортами та головними вузловими пунктами мережеских авіаперевізників. Це дозволяє забезпечити безперервність логістичних ланцюгів та зробити вантажні перевезення більш доступними для широкого кола клієнтів.

Для бізнесу це означає можливість швидко та ефективно доставляти товари до віддалених або важкодоступних регіонів, зменшуючи витрати на логістику та підвищуючи рівень обслуговування клієнтів. Такий підхід також допомагає зменшити вплив транспортування на довкілля, оскільки менші літаки споживають менше палива порівняно з великими літаками, що регулярно перевозять вантажі. У зв'язку з цим фідерні авіакомпанії стають невід'ємною

частиною логістичної інфраструктури, допомагаючи забезпечити ефективний та економічний рух товарів по всьому світу.

Фідерні авіакомпанії зазвичай демонструють велику гнучкість та здатність пристосовуватися до змін у попиті та потребах вантажів. Це дозволяє їм забезпечувати ефективну доставку навіть у випадку невеликих обсягів вантажів.

Однією з переваг фідерних авіакомпаній є їхня можливість оперативно реагувати на зміни в ринкових умовах. Наприклад, вони можуть швидко змінювати маршрути та графіки рейсів, щоб відповісти на змінені потреби вантажів. Це особливо важливо для маленьких компаній або регіонів, де попит на вантажні перевезення може бути непостійним або нестабільним.

Крім того, фідерні авіакомпанії часто співпрацюють з великими мережевими авіаперевізниками, що дозволяє їм використовувати їхні мережі та ресурси для оптимізації вантажних перевезень. Це дозволяє забезпечити ефективну доставку навіть у випадку невеликих обсягів вантажів, оскільки вони можуть скористатися існуючими мережами та інфраструктурою для ефективного організації перевезень.

Фідерні авіакомпанії можуть бути важливою ланкою в логістичному ланцюжку, співпрацюючи з мережевими авіакомпаніями та іншими перевізниками для забезпечення повного охоплення маршрутів доставки. Вони можуть допомагати забезпечити, що вантаж буде доставлений з однієї точки в іншу, навіть якщо ці точки знаходяться у важкодоступних або віддалених місцях. Ця співпраця дозволяє оптимізувати логістичний процес та знижує ризики затримок або втрат вантажів. Фідерні авіакомпанії можуть виконувати перевезення на короткі відстані, перевозити вантажі до місць, куди важко дістатися великим літакам, а потім передавати ці вантажі більшим мережевим авіаперевізникам для подальшої доставки.

Такий підхід дозволяє оптимізувати використання ресурсів та забезпечити ефективну та надійну доставку вантажів до різних місць по всьому світу.

Фідерні авіакомпанії можуть забезпечувати ефективну доставку вантажів у віддалені або густонаселені регіони, де інші види транспорту можуть бути менш ефективними. У віддалених регіонах, де відсутня розвинена дорожня або залізнична інфраструктура, повітряний транспорт може бути єдиною швидкісною та надійною альтернативою для доставки вантажів. Фідерні авіакомпанії можуть виконувати рейси до невеликих аеропортів у віддалених районах, що дозволяє забезпечити потреби цих регіонів у товарах та послугах. Вони також можуть бути важливими для доставки вантажів у густонаселених регіонах, де інші види транспорту можуть бути перенасичені або неефективні. Завдяки своїй гнучкості та швидкості фідерні авіакомпанії можуть забезпечити швидку та ефективну доставку вантажів у різні куточки світу, що робить їх важливим елементом логістичних ланцюгів для багатьох компаній.

У період війни або будь-яких кризових ситуацій фідерні авіакомпанії можуть відігравати важливу роль у забезпеченні надійної та швидкої доставки вантажів в регіони, де інші види транспорту можуть бути недоступними або обмеженими. Їх гнучкість та здатність швидко реагувати на зміни в логістичних потребах можуть допомогти забезпечити постачання необхідних товарів та матеріалів в умовах непередбачуваності та обмежень на дорогах чи залізницях.

Війна в Україні значно вплинула на логістичні ланцюги, зокрема на авіаційні вантажні перевезення. Внаслідок закриття повітряного простору України для багатьох великих авіакомпаній, зростає роль фідерних авіаперевізників. Фідерні авіакомпанії – це невеликі або регіональні авіакомпанії, які виконують рейси з менших аеропортів до великих хабів. В умовах війни вони можуть стати альтернативним варіантом для доставки вантажів до/з України.

Переваги використання фідерних авіакомпаній полягають у їхній гнучкості, доступності та вартості.

Гнучкість цих авіакомпаній виявляється в їхній здатності пропонувати більш гнучкі умови перевезень, що може бути корисно для вантажів, що вимагають негайної доставки або мають нестандартні розміри чи вагу.

Доступність фідерних авіакомпаній виявляється в обслуговуванні ними менших аеропортів, що може бути вигідно для підприємств, оскільки це дозволяє скоротити час та витрати на наземне транспортування.

Вартість перевезень фідерними авіакомпаніями зазвичай є більш конкурентоспроможною порівняно з великими авіакомпаніями, що може бути важливо для підприємств з обмеженим бюджетом.

Таким чином, використання фідерних авіакомпаній може бути ефективним рішенням для компаній, які шукають економічні та швидкі способи доставки вантажів.

Актуальність фідерних авіакомпаній при вантажних перевезеннях підтверджується досвідом американської вантажної компанії Ameriflight. У 2024 році Ameriflight планує придбати 20 вантажних літаків з дистанційним керуванням від Natilus для доставки вантажів на середні відстані. Natilus розробляє безпілотні літаки з інноваційним дизайном, що збільшує обсяг вантажів та зменшує викиди вуглецю. Ці літаки, зокрема модель Kona, призначені для коротких перевезень та мають ефективну конфігурацію, що максимізує об'єм вантажу, відповідаючи вимогам сучасної логістики. Такий крок свідчить про важливість та актуальність фідерних авіакомпаній у сучасній системі вантажних перевезень [2].

Досвід Ameriflight з використанням безпілотних літаків Natilus може бути доцільним для України в умовах війни з кількох причин:

- гнучкість та мобільність. Безпілотні літаки Natilus можуть використовуватися для доставки гуманітарної допомоги та інших необхідних товарів до віддалених та важкодоступних місць, куди не можуть долетіти традиційні літаки. Це може бути особливо корисно в умовах війни, коли інфраструктура пошкоджена або недоступна;

- ефективність та економія. Безпілотні літаки Natilus можуть доставляти вантаж більш ефективно та економно, ніж традиційні літаки. Це може бути важливо для України в умовах обмежених ресурсів;

- безпека. Безпілотні літаки не потребують пілотів на борті, що зменшує ризик загибелі людей в результаті авіакатастроф. Це може бути важливо в умовах війни, коли безпека людей є найвищим пріоритетом;

- зниження залежності від інших країн. Використання безпілотних літаків Natilus може допомогти Україні зменшити залежність від інших країн в питаннях доставки товарів. Це може бути важливо в умовах війни, коли доступ до традиційних маршрутів перевезень може бути обмежений;

- стимулювання розвитку економіки. Використання безпілотних літаків Natilus може стимулювати розвиток української економіки завдяки створенню нових робочих місць та розвитку інноваційних технологій.

Використання безпілотних літаків Natilus в Україні має свої виклики, які необхідно уважно враховувати. По-перше, недостатня регуляторна база у країні створює перешкоди для безперешкодного впровадження цієї технології. Відсутність чітких правил і нормативів у сфері використання безпілотних літаків потребує розробки нових регуляторних механізмів, які б забезпечили безпеку та ефективність їх використання.

По-друге, технічні виклики також потребують уваги. Безпілотні літаки Natilus знаходяться на стадії розробки та випробувань, тому можуть виникати технічні проблеми під час їх експлуатації. Необхідно враховувати ці технічні аспекти та готуватися до їхнього вирішення для успішного впровадження цієї технології.

Нарешті, витрати на придбання та експлуатацію безпілотних літаків Natilus є значними, що може стати перешкодою для їх широкого використання в Україні. Фінансові витрати потребують уважного аналізу та обговорення для забезпечення ефективного використання ресурсів.

Отже, вирішення регуляторних, технічних та фінансових викликів є ключовим для успішного впровадження безпілотних літаків Natilus в Україні. Врахування цих аспектів дозволить максимально використати потенціал цієї технології у розвитку авіаційного сектору країни.

Незважаючи на виклики, використання безпілотних літаків Natilus має великий потенціал, особливо в країні в умовах війни.

Разом із стрімким розвитком технологій і змінами в попиті споживачів, вимоги до швидкості та надійності перевезень стають все більш критичними, тому це робить тему розвитку фідерних авіакомпаній важливішою, ніж будь-коли раніше. У контексті глобальних викликів, що стоять перед сучасними логістичними компаніями, дослідження функціонування та перспектив розвитку фідерних авіакомпаній виявляється критичним для забезпечення ефективного управління ланцюгами постачання та задоволення потреб споживачів. Враховуючи динамічну природу логістичних викликів, розуміння та адаптація до нових технологій та вимог ринку стають стратегічно важливими для забезпечення конкурентоспроможності та успіху в цьому секторі. Таким чином, подальше дослідження та розвиток фідерних авіакомпаній має великий потенціал для оптимізації логістичних процесів та задоволення потреб сучасного ринку.

3.2. Використання безпілотних апаратів в системі доставки авіавантажів

Пропонуємо ТОВ «НП «Глобал» придбати вантажний літак з дистанційним керуванням від Natilus, який би зміг створювати вильоти з Міжнародний аеропорт Ужгород, оскільки його місце розташування в Україні, можна вважати найбільш безпечним враховуючи війну в країні. . Тобто даний аеропорт слугував би як фідерний аеропорт. Це б значно скоротило час на доставку до аеропортів «хабів», які знаходяться в Європі і коди товар на даний час доводиться доставляти наземними видами транспорту. Цей крок може мати декілька переваг, особливо в контексті нинішньої ситуації з війною в країні та проблемами доставки товарів на сьогоднішній день:

– зменшення часу доставки: Зменшення часу доставки за допомогою використання безпілотного вантажного літака є перспективним напрямком у сучасній логістиці, що має потенціал значно підвищити ефективність та надійність транспортування товарів. Безпілотні вантажні літаки можуть виконувати прямі рейси до логістичних хабів у Європі, минаючи необхідність використання наземного транспорту. Цей аспект дозволяє уникнути затримок, пов'язаних з дорожніми умовами, заторами та іншими проблемами, які часто виникають при використанні традиційних транспортних засобів. Швидкість пересування безпілотних вантажних літаків є значно вищою у порівнянні з автомобільним або залізничним транспортом. Безпілотні літаки здатні подолати великі відстані за короткий час, що суттєво скорочує час доставки товарів. Наприклад, доставка вантажу з Азії до Європи за допомогою безпілотного літака може зайняти лише кілька годин, тоді як використання наземного транспорту може вимагати кілька днів або навіть тижнів. Важливою перевагою безпілотних вантажних літаків є їх здатність працювати в автоматичному режимі, що дозволяє зменшити витрати на персонал та знизити ймовірність людських помилок. Це сприяє підвищенню надійності та точності доставки, що є критично важливим для забезпечення безперебійного функціонування логістичних ланцюгів. Крім того, використання безпілотних літаків дозволяє зменшити вплив на навколишнє середовище, оскільки вони можуть використовувати новітні технології, що забезпечують зниження викидів шкідливих речовин та економію палива. Це відповідає сучасним тенденціям до екологічної відповідальності та сталого розвитку. Використання безпілотних вантажних літаків для доставки товарів до європейських логістичних хабів є інноваційним рішенням, яке здатне значно покращити швидкість та надійність транспортування, знижуючи витрати та вплив на навколишнє середовище.

– збільшення ефективності доставки: літак з дистанційним керуванням може працювати в режимі 24/7, що забезпечить постійність доставки і зменшить витрати на складське утримання.

– мінімізація ризику: Мінімізація ризику є ключовим аспектом при організації міжнародних логістичних операцій. Використання безпілотних вантажних літаків дозволяє зменшити ризики, пов'язані з людським фактором, а вибір відповідних аеропортів для таких операцій також має важливе значення. У цьому контексті, міжнародний аеропорт Ужгород можна вважати більш безпечним варіантом для здійснення таких операцій з кількох причин.

По-перше, аеропорт Ужгород розташований в Україні, де інфраструктура для підтримки авіаційних операцій може бути більш захищеною та сучасною. Це знижує ризики, пов'язані з використанням застарілих чи недостатньо надійних об'єктів. Крім того, українська авіаційна інфраструктура підлягає постійній модернізації та вдосконаленню, що забезпечує відповідність сучасним стандартам безпеки.

По-друге, розташування аеропорту Ужгород дозволяє уникнути можливих конфліктних зон, що знижує ризики, пов'язані з безпекою польотів. Вибір цього аеропорту для здійснення операцій з безпілотними вантажними літаками мінімізує ймовірність виникнення непередбачуваних обставин, які можуть вплинути на безпеку транспортування вантажів.

Третім важливим фактором є співпраця з місцевими органами влади та авіаційними службами, що забезпечує додатковий рівень контролю та моніторингу безпеки. Це дозволяє оперативно реагувати на будь-які потенційні загрози та забезпечувати безперебійне виконання логістичних операцій.

Таким чином, міжнародний аеропорт Ужгород є стратегічно вигідним вибором для здійснення операцій з безпілотними вантажними літаками, оскільки він забезпечує мінімізацію ризиків, пов'язаних з безпекою та надійністю інфраструктури. Це робить його оптимальним варіантом для забезпечення швидкої та безпечної доставки вантажів до європейських логістичних хабів;

підвищення конкурентоспроможності: Підвищення конкурентоспроможності є ключовим фактором успіху будь-якої компанії на сучасному ринку. Одним із ефективних способів досягнення цього є володіння

власним безпілотним вантажним літаком. Це дозволяє компанії бути більш гнучкою в реагуванні на зміни в ринкових умовах та підвищувати свою конкурентоспроможність.

Володіння власним безпілотним вантажним літаком дає компанії можливість контролювати весь логістичний процес, починаючи від планування маршруту і закінчуючи доставкою товару до кінцевого споживача. Це значно знижує залежність від зовнішніх логістичних операторів та дозволяє оперативно реагувати на будь-які зміни в ринкових умовах, такі як підвищення попиту на певну продукцію або необхідність термінової доставки.

Однією з головних переваг володіння власним безпілотним літаком є можливість оптимізувати логістичні витрати. Безпілотні літаки можуть виконувати рейси за більш оптимальними маршрутами та графіками, що дозволяє зменшити витрати на паливо, оплату праці персоналу та інші операційні витрати. Це сприяє зниженню собівартості доставки та дозволяє компанії запропонувати конкурентоспроможні ціни на свої послуги.

Крім того, володіння власним безпілотним літаком підвищує надійність та стабільність логістичних операцій. Компанія може забезпечити високу якість обслуговування своїх клієнтів, гарантуючи своєчасну доставку товарів без затримок та непередбачених обставин. Це сприяє підвищенню задоволеності клієнтів та зміцненню довгострокових ділових відносин.

Таким чином, володіння власним безпілотним вантажним літаком є стратегічно важливим рішенням для підвищення конкурентоспроможності компанії. Це дозволяє забезпечити більш ефективне та надійне управління логістичними процесами, знижуючи витрати та підвищуючи якість обслуговування клієнтів;

Узагальнюючи, придбання вантажного безпілотного літака може стати стратегічним кроком для ТОВ «НП «Глобал», що дозволить покращити ефективність та конкурентоспроможність компанії в умовах сучасного ринку.

Рисунок 3.2 – Пропозиції від Natilus по безпілотним вантажним літакам

Джерело: [48]

Продукція Natilus вирізняється своєю здатністю бездоганно інтегруватися в існуючу інфраструктуру та мережі вантажних перевезень, що забезпечує її універсальність та економічну ефективність. Ця особливість робить літаки Natilus здатними функціонувати в будь-якому аеропорту, який обслуговує сучасні літаки. Така сумісність є значною перевагою для операторів, оскільки не вимагає додаткових інвестицій у модернізацію інфраструктури.

Аеропорти по всьому світу вже обладнані для обслуговування різноманітних сучасних літаків. Вони мають необхідні засоби для завантаження та розвантаження вантажів, обслуговування літаків та забезпечення безпеки. Продукція Natilus, зокрема її вантажні літаки, спроектована таким чином, щоб використовувати ці існуючі засоби без необхідності внесення змін або додаткових налаштувань. Це означає, що авіакомпанії можуть швидко і ефективно інтегрувати літаки Natilus у свої операційні процеси, мінімізуючи час простою і підвищуючи ефективність.

Літаки Natilus розроблені з урахуванням сучасних стандартів і вимог до авіаційної техніки. Вони відповідають всім необхідним технічним та експлуатаційним вимогам, що пред'являються до вантажних літаків. Це включає відповідність стандартам ICAO та FAA, а також відповідність екологічним нормам, таким як зменшення викидів та шуму. Завдяки цьому літаки Natilus можуть використовувати існуючі злітно-посадкові смуги, термінали та інші інфраструктурні об'єкти без необхідності в їх модифікації.

Інтеграція продукції Natilus у існуючу інфраструктуру не тільки знижує витрати на модернізацію, але й сприяє економічній ефективності вантажних перевезень. Оператори можуть скористатися наявними ресурсами, що знижує загальні експлуатаційні витрати. Крім того, завдяки оптимізованим аеродинамічним характеристикам та ефективним двигунам, літаки Natilus забезпечують зниження витрат на паливо, що є важливим фактором у сучасних умовах зростання цін на авіаційне паливо.

Продукція Natilus демонструє високий рівень інтеграції в існуючу інфраструктуру та мережі вантажних перевезень. Завдяки своїй сумісності з сучасними аеропортовими об'єктами, технічній відповідності стандартам та економічній ефективності, літаки Natilus є готовим рішенням для операторів, що дозволяє уникнути додаткових витрат на інфраструктурні інвестиції. Ця особливість робить Natilus привабливим вибором для багатьох авіакомпаній, які прагнуть оптимізувати свої вантажні перевезення та підвищити конкурентоспроможність на ринку.

Для впровадження в ТОВ «НП «Глобал» обираємо безпілотний вантажний літак Kona – це безпілотний вантажний літак, розроблений компанією Natilus. Він працює на водні, що робить його більш екологічно чистим та економічним у порівнянні з традиційними вантажними літаками.

Ключові характеристик Kona:

- корисне навантаження: 3,8 тонн
- дальність польоту: 2000 км (без дозаправки)
- тип двигуна: Воднево-електричний
- розробник: Natilus [48].

Переваги Kona:

Kona від Natilus є інноваційним вантажним літаком, який пропонує кілька важливих переваг, серед яких:

- зниження викидів: використання водню як основного палива для Kona значно знижує рівень парникових газів порівняно з традиційними вантажними літаками, які використовують викопне паливо. Водень є чистим

джерелом енергії, при згорянні якого утворюється лише водяна пара. Таким чином, впровадження водневих літаків може сприяти зменшенню впливу авіаційного сектора на глобальне потепління та покращенню якості повітря.

– економічність: Natilus стверджує, що використання Kona може знизити експлуатаційні витрати на 50% порівняно з традиційними вантажними літаками. Це досягається за рахунок кількох факторів. По-перше, водень є більш ефективним та дешевшим паливом у довгостроковій перспективі. По-друге, конструкція літака та використання сучасних технологій дозволяють зменшити витрати на технічне обслуговування. По-третє, зниження ваги літака та оптимізація його аеродинамічних характеристик сприяють зниженню витрат на паливо;

– автономність: однією з найважливіших характеристик Kona є його здатність до автономного польоту, що робить його ідеальним для використання в небезпечних або віддалених районах. Автономні літаки можуть виконувати завдання без втручання пілота, що знижує ризики для людського життя та підвищує ефективність операцій. Це особливо важливо для доставки вантажів у важкодоступні місця, де умови для традиційної авіації можуть бути небезпечними або недоступними;

– переваги для логістики. Поєднання зниження викидів, економічності та автономності робить Kona ідеальним рішенням для сучасної логістики. Зменшення витрат на транспортування вантажів дозволяє знижувати кінцеву вартість продукції для споживачів, а екологічність допомагає компаніям відповідати сучасним стандартам сталого розвитку. Автономність, у свою чергу, відкриває нові можливості для доставки в екстремальних умовах, таких як арктичні райони, джунглі або регіони з активними військовими конфліктами.

Таким чином, водневий вантажний літак Kona від Natilus представляє собою значний крок вперед у розвитку екологічно чистих, економічно ефективних та технологічно передових рішень для авіаційної логістики.

Застосування Kona:

- доставка вантажів: Kona може використовуватися для доставки вантажів до будь-якої точки світу, навіть до тих, які важкодоступні для традиційних літаків;

- гуманітарна допомога: Kona може використовуватися для доставки гуманітарної допомоги до районів, які постраждали від стихійних лих або конфліктів;

Kona – це інноваційний літак, який може революціонізувати вантажні перевезення. Він екологічно чистий, економічний та автономний, що робить його ідеальним для широкого кола застосувань.

Попередня вартість літака Kona , яка зазначена в різних джерела буде 2000 тис.дол.США.

Курс валюти 1 дол.США =40,4 грн.

Тобто це $2000 * 40,4 = 81200$ тис.грн.

Також до цих витрат варто додати витрати на ремонт приміщення під склад в Ужгородському аеропорту наземної частини, та будівництво складу під землею, 10000 тис.грн. Додаткові витрати на проєкт закладаємо в розмірі 5000 тис.грн., витрати на навчання персоналу складуть 900 тис.грн., створення пункту керування дистанційного 20000 тис.грн.

Отже, загальна сума інвестицій складе:
 $81200 + 10000 + 5000 + 900 + 20000 = 117110$ тис.грн.

3.3 Економічні розрахунки ефективності витрат на реалізацію рекомендацій

Запропоновано для ТОВ «НП «Глобал» придбати безпілотний літак Kona. Очікується, що від даного впровадження чистий прибуток на 1 тонну доставки за кордон вантажу збільшиться на 20% за рахунок зростання конкурентоспроможності та збільшення кількості вантажних перевезень.

Завдяки безпілотному літаку Kona, час на доставку вантажів за кордон значно зменшиться. Це досягається за рахунок уникнення необхідності використання вантажівок для доставки вантажів до основних аеропортів для подальшого їх відправлення в інші країни.

Традиційно, вантажівки витрачають значний час на проходження митних кордонів між країнами та залежать від різних форс-мажорних обставин, таких як блокування кордону між Польщею та Україною фермерами на початку 2024 року. Впровадження безпілотного літака Kona дозволить ТОВ «НП «Глобал» забезпечити більш стабільні та прогнозовані терміни доставки вантажів, мінімізуючи ризики, пов'язані з наземними транспортними шляхами.

Таким чином, використання безпілотного літака Kona не лише сприятиме зниженню логістичних витрат, але й підвищить загальну ефективність логістичних операцій компанії. Це, в свою чергу, призведе до покращення якості обслуговування клієнтів та підвищення довіри до послуг, що надаються ТОВ «НП «Глобал». В результаті, компанія зможе збільшити обсяги вантажних перевезень, що позитивно вплине на її фінансові показники та ринкову позицію.

Для визначення ефективності даного інвестиційного рішення для підприємства необхідно встановити термін його життєвого циклу. Обрання оптимального терміну життєвого циклу є критично важливим, оскільки цей період відображає тривалість експлуатації інвестиційного об'єкта до моменту, коли він потребуватиме значного оновлення чи модернізації.

В даному контексті доцільним є встановлення терміну життєвого циклу на рівні 5 років. Такий підхід ґрунтується на прогнозованих технологічних і ринкових змінах, які, ймовірно, вплинуть на функціонування інвестиційного проєкту. Через п'ять років, з високою вірогідністю, даний інвестиційний об'єкт буде потребувати суттєвих оновлень, щоб відповідати новітнім стандартам та вимогам ринку. Це може включати модернізацію обладнання, оновлення програмного забезпечення, або інші заходи, спрямовані на підтримання високої конкурентоспроможності та ефективності підприємства.

Термін у 5 років також дозволяє забезпечити збалансований підхід до оцінки інвестиційного проєкту, включаючи аналіз витрат та вигід протягом всього життєвого циклу. Врахування цього терміну дає змогу підприємству планувати фінансові та матеріальні ресурси більш ефективно, знижуючи ризики непередбачених витрат і забезпечуючи стабільний розвиток.

Таким чином, встановлення п'ятирічного терміну життєвого циклу для даного інвестиційного проєкту є обґрунтованим та доцільним, оскільки він враховує як поточні, так і майбутні потреби підприємства, сприяючи підвищенню його загальної ефективності та стійкості в умовах мінливого ринкового середовища.

Чистий прибуток на 1 тону доставки вантажу за кордон і із-за кордону автомобільним транспортом складає в середньому 80 тис.грн. Очкуються збільшення на 20%, отже чистий прибуток на 1 т вантажу (посилки) безпілотним літаком через митний кордон України до головного аеропорту з якого здійснюється відправки вантажів по світу складе 96 тис.грн/тонн.

Розрахуємо завантаженість на безпілотний літак як 1,5 тонни за одне перевезення в середньому, рахуємо по два перевезення ним в день (за кордон одне і із-за кордону в Україну одне):

Отже, чистий прибуток очікується в розмірі $1,5 \cdot 96 \cdot 2 \cdot 364 = 104832$ тис.грн.

Рахуємо дисконтований грошовий потік за даним проєктом, скористаємось формулою:

$$PV = FV / (1 + i)^n, \quad (3.1.)$$

FV – майбутня вартість;

PV – теперішня вартість;

i – ставка дисконтування (середня річна облікова ставка рефінансування НБУ);

n – строк (число періодів) – часовий період існування заборгованості та відповідних їй грошових потоків.

Відповідно до даних НБУ «НБУ в березні 2024 року зменшує ставку за кредитами рефінансування на 1,5 в. п. – до 19,5%. Ставка за ДС овернайт і надалі відповідатиме рівню облікової ставки» [24].

Отже, приймаємо що чистий прибуток протягом 5 років життєвого циклу інвестиційного проекту буде складати 104832 тис.грн., тоді дисконтований грошовий потік складе:

$$1 \text{ рік: } 104832/(1+0,195)^1=87725,5 \text{ тис.грн}$$

$$2 \text{ рік: } 104832/(1+0,195)^2=73410,5 \text{ тис.грн}$$

$$3 \text{ рік: } 104832/(1+0,195)^3=61431,4 \text{ тис.грн.}$$

$$4 \text{ рік: } 104832/(1+0,195)^4=51407 \text{ тис.грн.}$$

$$5 \text{ рік: } : 104832/(1+0,195)^5=43018,4 \text{ тис.грн.}$$

Для репрезентативності проведених розрахунків представимо на рисунку 3.4 динаміку чистого грошового потоку інвестиційного проекту. Це дозволить наочно проілюструвати зміни в грошових потоках протягом усього життєвого циклу проекту. Динаміка чистого грошового потоку є важливим показником для оцінки ефективності інвестиційного проекту.

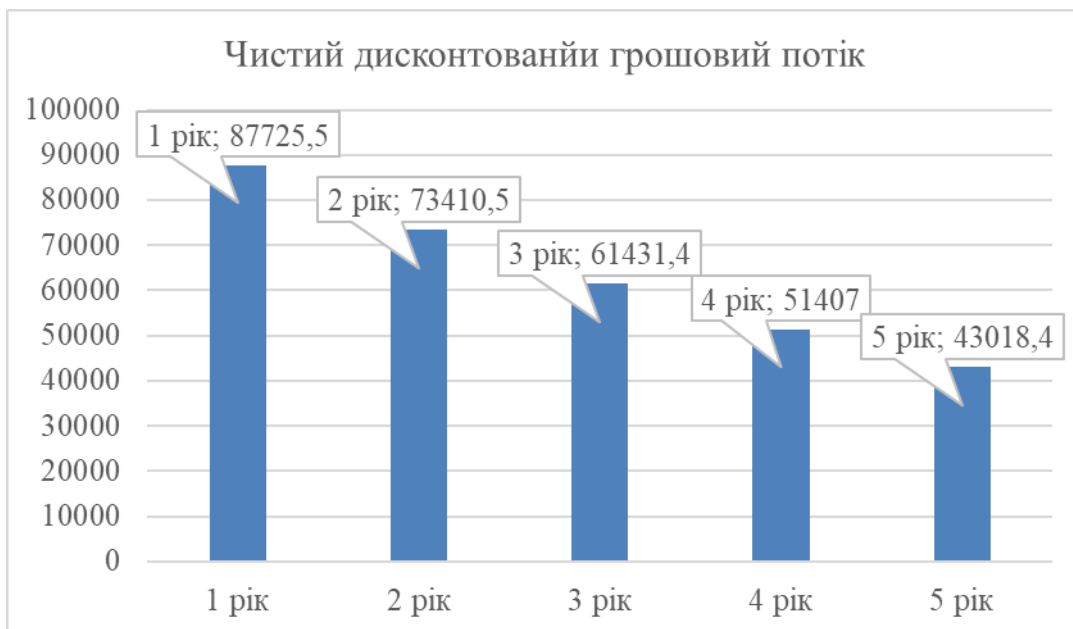

Рисунок 3.4 – Чистий дисконтований грошовий потік за інвестиційним проектом , тис.грн.

Джерело: складено автором

Наступним кроком складемо таблицю 3.1. в якій представимо чисту приведену вартість. Чиста приведена вартість (NPV) є ключовим показником для оцінки ефективності інвестиційного проєкту, яка враховує як витрати на проєкт, так і грошові потоки, згенеровані ним протягом життєвого циклу. NPV розраховується як різниця між сучасною вартістю майбутніх грошових потоків та початковими інвестиційними витратами. Цей показник дозволяє визначити, чи є проєкт фінансово вигідним, враховуючи вартість грошей у часі. Якщо NPV є позитивною, це свідчить про те, що проєкт генерує додану вартість для підприємства, перевищуючи початкові інвестиції.

Таблиця 3.1 – Чиста приведена вартість (NPV) за інвестиційним проєктом для ТОВ «НП «Глобал»

Рік	Інвестиції	Чистий дисконтований грошовий потік, тис.грн	Чиста приведена вартість, тис.грн.
0 рік	-117110	x	x
1 рік	x	87725,5	-29384,5
2 рік	x	73410,5	44026
3 рік	x	61431,4	105457,4
4 рік	x	51407	156864,4
5 рік	x	43018,4	199882,8
Разом	x	316992,8	x

Джерело: розраховано і складено автором

З даних розрахунків видно, що підприємство починає отримувати прибуток з 2-ого року реалізації даного інвестиційного проєкту, а саме використання безпілотного вантажного літака.

Наступним кроком розрахуємо індекс прибутковості (PI). Індекс прибутковості є важливим показником для оцінки інвестиційних проєктів, оскільки він відображає співвідношення між сучасною вартістю майбутніх грошових потоків і початковими інвестиційними витратами. Якщо значення індексу прибутковості більше за 1, це свідчить про те, що проєкт є прибутковим і вартий інвестицій, оскільки грошові потоки, згенеровані проєктом,

перевищують початкові витрати. Значення PI менше за 1 вказує на те, що проєкт є збитковим.

$$PI=316992,8/117110=2,71$$

Отже, індекс прибутковості за інвестиційним проєктом для ТОВ «НП «Глобал», а саме купівля безпілотного вантажного літака Кона та всі пов'язані з цим заходом витрати, становить 2,71. Індекс прибутковості (PI) у 2,71 свідчить про високу ефективність та привабливість інвестиційного проєкту. Це означає, що на кожну гривню, інвестовану в проєкт, підприємство очікує отримати 2,71 гривні у вигляді грошових потоків. Високе значення PI підтверджує доцільність і вигідність інвестиційного рішення, оскільки сучасна вартість майбутніх грошових потоків значно перевищує початкові витрати на проєкт. Розрахований індекс прибутковості також підкреслює потенціал проєкту щодо підвищення конкурентоспроможності та фінансової стабільності ТОВ «НП «Глобал», забезпечуючи значний додатковий дохід та ефективне використання інвестиційних ресурсів.

Індекс рентабельності інвестиційного проєкту розрахуємо за наступною формулою:

$$\text{Індекс рентабельності} = \frac{\text{Середньорічний чистий прибуток за період/інвестицій}}{\text{Інвестиція}} * 100\% \quad (3.1)$$

$$\text{Індекс рентабельності} = 104832/117110 * 100 = 89,5\%$$

Отже, рентабельність інвестиційного проєкту для ТОВ «НП «Глобал» складає 89,5%.

Наступним кроком проведемо розрахунок періоду окупності:

$$PO=1+29384,5/117110=1,3 \text{ роки}$$

Отже, можна зробити висновок, що інвестиційний проєкт для ТОВ «НП Глобал», а саме використання безпілотного вантажного літака для доставки вантажів за митну територію України до головного хабу аеропорту і у зворотному напрямку, є високоефективним та вигідним.

Перш за все, розмір інвестицій для реалізації даного проєкту складає 117110 тис. грн. Це включає витрати на придбання безпілотного вантажного літака, а також всі супутні витрати, необхідні для його інтеграції у логістичні процеси підприємства. По-друге, чиста приведена вартість (NPV) проєкту за період у 5 років становить 199882,8 тис. грн. Це означає, що після врахування всіх витрат та грошових потоків, генерованих проєктом, загальна сучасна вартість цих потоків значно перевищує початкові інвестиції. Таким чином, проєкт є фінансово вигідним і забезпечує додаткову вартість для підприємства.

Третім важливим показником є індекс прибутковості (PI), який складає 2,71. Цей індекс показує, що на кожну гривню, вкладену у проєкт, підприємство очікує отримати 2,71 гривні у вигляді грошових потоків. Високе значення PI свідчить про ефективність і прибутковість проєкту. Індекс рентабельності даного проєкту становить 89,5%. Цей показник відображає співвідношення між прибутком, отриманим від проєкту, і початковими інвестиційними витратами, що також підтверджує високу ефективність інвестиційного рішення. Останнім важливим показником є термін окупності, який складає 1,3 роки. Це означає, що підприємство зможе повернути вкладені кошти протягом відносно короткого періоду часу, після чого проєкт почне приносити чистий прибуток.

Таким чином, наведені фінансові показники свідчать про високу ефективність та доцільність реалізації інвестиційного проєкту для ТОВ «НП Глобал». Використання безпілотного вантажного літака для доставки вантажів забезпечить значне підвищення конкурентоспроможності підприємства, зменшить час на доставку та знизить залежність від митних та інших форс-мажорних обставин. Це сприятиме стабільному фінансовому зростанню та підвищенню загальної ефективності діяльності компанії.

Висновки до розділу 3

Війна в Україні значно вплинула на логістичні ланцюги, зокрема на авіаційні вантажні перевезення, що призвело до зростання ролі фідерних авіаперевізників. Ці регіональні авіакомпанії, які виконують рейси з менших аеропортів до великих хабів, можуть стати альтернативою для доставки вантажів до і з України завдяки своїй гнучкості, доступності та конкурентоспроможній вартості. Гнучкість дозволяє пропонувати зручні умови перевезень для вантажів, що потребують негайної доставки або мають нестандартні розміри. Таким чином, фідерні авіакомпанії можуть стати ефективним рішенням для економічної та швидкої доставки вантажів.

Запропоновано ТОВ «НП «Глобал» придбати безпілотний вантажний літак Kona для доставки вантажів з Міжнародного аеропорту Ужгород. Це зменшить час доставки до європейських аеропортів і збільшить конкурентоспроможність компанії. Ключові характеристики Kona: 3,8 тонн корисного навантаження, 2000 км дальність польоту, воднево-електричний двигун. Загальні витрати проекту: 117110 тис. грн.

Отже, можна зробити висновок, що інвестиційний проєкт для ТОВ «НП Глобал», а саме використання безпілотного вантажного літака для доставки вантажів за митну територію України до головного хабу аеропорту і у зворотному напрямку, є високоефективним та вигідним. Розмір інвестицій складає 117110 тис. грн, чиста приведена вартість (NPV) за 5 років — 199882,8 тис. грн, індекс прибутковості (PI) — 2,71, індекс рентабельності — 89,5%, а термін окупності — 1,3 роки. Ці показники свідчать про значне підвищення конкурентоспроможності підприємства, зменшення часу на доставку та зниження залежності від митних і форс-мажорних обставин, що сприятиме стабільному фінансовому зростанню та підвищенню загальної ефективності діяльності ТОВ «НП Глобал».

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Управління авіаційною діяльністю включає в себе комплекс заходів та стратегій, спрямованих на ефективне управління різними аспектами авіаційного бізнесу. Важливими компонентами управління є планування маршрутів, моніторинг польотів, обслуговування літаків, управління пасажирськими та вантажними потоками, фінансове управління, управління персоналом, управління ризиками, системи безпеки, моніторинг екологічних аспектів, управління інформацією та технологіями, маркетинг та реклама. Ці аспекти взаємопов'язані і вимагають комплексного підходу для забезпечення ефективного та безперебійного функціонування авіакомпаній. Впровадження сучасних технологій та стратегій управління дозволяє авіакомпаніям досягати високих стандартів якості та безпеки, забезпечувати задоволення пасажирів та стимулювати розвиток галузі в цілому. Управління авіаційною діяльністю вимагає постійного вдосконалення і адаптації до змінних умов ринку та технологій. Ключовими чинниками успіху є ефективне планування та координація усіх процесів, від планування маршрутів до маркетингу та реклами. Важливо також забезпечити високий рівень безпеки та екологічної відповідальності. Лише враховуючи всі ці аспекти, авіакомпанії можуть успішно конкурувати на ринку та забезпечувати високий рівень задоволення клієнтів.

Організаційно методичні положення щодо організації ринків авіаперевезень представляють собою важливий комплекс стратегічних та тактичних напрямків, спрямованих на розвиток і підтримку ефективного функціонування авіаційного сектору. Ці положення включають в себе регуляторні механізми, які забезпечують безпеку, надійність та конкурентоспроможність авіаційного ринку, а також методичні підходи до планування та координації діяльності у всіх сферах авіаперевезень. Шляхом впровадження цих положень можна забезпечити стабільний розвиток авіаційної

галузі, задоволення потреб пасажирів та забезпечення конкурентоспроможності авіаперевізників у глобальному ринковому середовищі.

На 2023 рік ТОВ «Нова пошта» є одним з найвідоміших і найпопулярніших українських сервісів доставки і швидкої доставки в Україні, з мережею відділень у Європі. Заснована у 2001 році Климовим Вячеславом та Поперешнюком Володимиром. Компанія є приватним суб'єктом господарювання, розділеним на рівні частки між двома власниками. Наразі має близько 11 тисяч відділень і 13 тисяч поштоматів по Україні, 19 відділень у Польщі та 1 у Литві, а також планує відкрити відділення у Німеччині та Чехії. Співвласниками та засновниками є Климов В. В. та Поперешнюк В. А., уповноваженою особою є Бульба Олександр Миколайович, який є CEO компанії. Склади «NP Shopping» розташовані у США, Китаї, Великобританії, Німеччині, Італії, Польщі, Франції, Іспанії, Чехії та Туреччині.

у 2023 році компанія показала значне зростання чистого доходу від реалізації, що свідчить про успішне функціонування на ринку та ефективне управління виробничими процесами. Збільшення собівартості та витрат на збут вказують на зростання обсягів виробництва та збуту продукції, що може бути результатом позитивних тенденцій на ринку або успішної маркетингової стратегії компанії. Водночас збільшення фінансових витрат та інших операційних витрат може вказувати на збільшення витрат на управління компанією та розвиток бізнесу. Загальний позитивний тренд у фінансових показниках свідчить про стабільне функціонування та перспективи подальшого розвитку компанії. Загалом, підприємство показує позитивні тенденції у покращенні рентабельності, але є потреба продовжувати удосконалювати стратегії управління активами та витратами для забезпечення стабільного росту прибутковості.

Загальний висновок щодо діяльності ТОВ НП «Глобал» відображає його високий рівень професіоналізму та відповідальності перед клієнтами. Компанія демонструє не лише глибоке розуміння потреб своїх клієнтів, а й вміння

швидко адаптуватися до змін у ринкових умовах. Вона успішно впроваджує сучасні технології та стратегії управління, що дозволяє їй залишатися конкурентоспроможною в сфері логістики та транспортування. Крім того, компанія активно розвиває свою клієнтську базу та забезпечує її надійними та ефективними рішеннями.

Війна в Україні значно вплинула на логістичні ланцюги, зокрема на авіаційні вантажні перевезення. Внаслідок закриття повітряного простору України для багатьох великих авіакомпаній, зростає роль фідерних авіаперевізників. Фідерні авіакомпанії – це невеликі або регіональні авіакомпанії, які виконують рейси з менших аеропортів до великих хабів. В умовах війни вони можуть стати альтернативним варіантом для доставки вантажів до/з України. Переваги використання фідерних авіакомпаній полягають у їхній гнучкості, доступності та вартості. Гнучкість цих авіакомпаній виявляється в їхній здатності пропонувати більш гнучкі умови перевезень, що може бути корисно для вантажів, що вимагають негайної доставки або мають нестандартні розміри чи вагу. Доступність фідерних авіакомпаній виявляється в обслуговуванні ними менших аеропортів, що може бути вигідно для підприємств, оскільки це дозволяє скоротити час та витрати на наземне транспортування. Вартість перевезень фідерними авіакомпаніями зазвичай є більш конкурентоспроможною порівняно з великими авіакомпаніями, що може бути важливо для підприємств з обмеженим бюджетом. Таким чином, використання фідерних авіакомпаній може бути ефективним рішенням для компаній, які шукають економічні та швидкі способи доставки вантажів.

Пропонуємо ТОВ «НП «Глобал» придбати вантажний літак з дистанційним керуванням від Natilus, який би зміг створювати вильоти з Міжнародний аеропорт Ужгород, оскільки його місце розташування в Україні, можна вважати найбільш безпеченим врахоуючи війну в країні. . Тобто даний аеропорт слугував би як фідерний аеропорт. Це б значно скоротило час на доставку до аеропортів «хабів», які знаходяться в Європі і коди товар на даний

час доводиться доставляти наземними видами транспорту Для впровадження в ТОВ «НП «Глобал» обираємо безпілотний вантажний літак Kona – це безпілотний вантажний літак, розроблений компанією Natilus. Він працює на водні, що робить його більш екологічно чистим та економічним у порівнянні з традиційними вантажними літаками. Ключові характеристик Kona: корисне навантаження: 3,8 тонн; дальність польоту: 2000 км (без дозаправки); тип двигуна: воднево-електричний. Також до цих витрат варто додати витрати на ремонт приміщення під склад в Ужгородському аеропорту наземної частини, та будівництво складу під землею, 10000 тис.грн Додаткові витрати на проєкт закладаємо в розмірі 5000 тис.грн., витрати на навчання персоналу складуть 900 тис.грн., створення пункту керування дистанційного 20000 тис.грн. Отже, загальна сума інвестицій складе: 117110 тис.грн.

Отже, можна зробити висновок, що інвестиційний проєкт для ТОВ «НП Глобал», а саме використання безпілотного вантажного літака для доставки вантажів за митну територію України до головного хабу аеропорту і у зворотному напрямку, є високоефективним та вигідним. Розмір інвестицій складає 117110 тис. грн, чиста приведена вартість (NPV) за 5 років — 199882,8 тис. грн, індекс прибутковості (PI) — 2,71, індекс рентабельності — 89,5%, а термін окупності — 1,3 роки. Ці показники свідчать про значне підвищення конкурентоспроможності підприємства, зменшення часу на доставку та зниження залежності від митних і форс-мажорних обставин, що сприятиме стабільному фінансовому зростанню та підвищенню загальної ефективності діяльності ТОВ «НП Глобал».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко В. М. Економіка і управління підприємствами: теорія, методика, практика: монографія; Центр фінанс.-екон. наук. дослідж. Полтава: Астроя, 2020. 240 с.
2. Андрощук Г. О. Винаходи штучного інтелекту. *Інтелектуальна власність в Україні*. 2020. № 11. С. 67
3. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
4. Борецька Н.П., Міщенко К.В. Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. №20. С. 63-66.
5. Британська компанія Droneliner створює безпілотні вантажні літаки, здатні летіти на 12 тис. км URL : <https://vsviti.com.ua/news/154034> (дата звернення: 04.05.2024).
6. Войтович С.Я., Войтович О.О. Особливості застосування логістичного управління на підприємствах сфери послуг. *Логістика: теорія та практика*. 2016. № 1. С. 37–42.
7. Гаврилко Т.О., Дибаль Р.В. Фінансова стійкість авіаційних підприємств: сутність та чинники впливу. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Вип. 24. С. 65-68. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_24/2/15.pdf (дата звернення: 04.05.2024).
8. Герасимчук В. О. Стратегічне управління підприємством : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2013. 360 с.
9. Глибовець М.М., Олецький О.В. Штучний інтелект: Підручн. для студ. вищ. навч. закладів, що навчаються за спец. «Комп'ютерні науки» та «Прикладна математика». Київ. Вид. дім «КМ Академія», 2015. 366 с.
10. Гурч Л.М. Логістика: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Нац. трансп. ун-т. - 2-ге вид. Київ : НТУ, 2020. 507 с.

11. Грушева А.А., Вітренко Л.О. Менеджмент: навч. посіб. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 310 с.
12. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А, Малик І.П. «Управління проектами»: Навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
13. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 5 грудня 2012 року № 3715-VI. // ВВРУ. 2012. № 19-20. С. 166
14. Запша Г.М., Сахацький М.П., Мельничук О.І. Логістика: навч. посіб. Одес. держ. аграр. ун-т, Каф. менеджменту. Одеса : Астропринт, 2020. 314 с.
15. Жигулін О.А., Махмудов І.І. Логістика, управління і конкурентоспроможність в агробізнесі: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2020. 519 с.
16. Карпунь О.В. Логістичне обслуговування: методичні рекомендації до виконання курсової роботи для студентів спеціальності Логістика всіх форм навчання . Київ. НАУ, 2022. 54 с.
17. Кизим М.О., Забродський В.А., Зінченко В.А., Копчак Ю.С. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: Монографія. Х. «ІНЖЕК». 2016. 144 с.
18. Крахмальова Н.А., Цикал. А.П., Удосконалення процесу впровадження інноваційних технологій на підприємстві, *Матеріали конференції «Освітньо-інноваційна інтерактивна платформа» Студентські підприємницькі ініціативи»,* КНУТД, 2020. С. 196-201.
19. Крикавський Є.В. Логістичне управління: підручник. НУ Львівська політехніка, 2012. 351 с.
20. Коли безпілотні літаки з'являться в цивільній авіації URL : <https://forbes.ua/innovations/zekonomiti-35-mlrd-aviavirobniki-aktivno-prosuva-yut-bezpilotni-litaki-v-tsilnu-aviatsiyu-27022023-12012> (дата звернення: 05.05.2024).
21. Куцик В.І., Кліпкова О.І. Економіка і управління підприємствами у схемах і таблицях: навч. посіб. Львів: Львів. торг.-екон. ун-т, 2020. 316 с.

22. Логістика. Авіаційна логістика. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійних програм «Логістика», «Авіаційна логістика» / Уклад.: С.В. Смерічевська, І.М. Суворова, В.Є. Марчук, О.В. Позняк. К.: НАУ, 2024. 50 с.
23. Микитенко Н.В. Операційний менеджмент. Практикум: навч. посіб.К.: КНТЕУ, 2015. 197 с.
24. НБУ URL: [https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-ukrayini-zniziv-oblikovu-stavku-do-145#:~:text=\(дата звернення: 11.05.2024\).](https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-ukrayini-zniziv-oblikovu-stavku-do-145#:~:text=(дата звернення: 11.05.2024).)
25. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій: навч. посібн. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 560 с.
26. Основи логістики та управління ланцюгами постачання: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи / уклад.: С. В.Смерічевська, Л. В.Костюченко, О. Є. Соколова. К.: НАУ, 2022. 62 с.
27. Офіційний сайт НП «Глобал» URL: <https://novaposhta.ua/> (дата звернення: 11.05.2024).
28. Петренко Н.О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 244 с.
29. Проектування об'єктів логістичної інфраструктури: навчально-методичний комплекс з дисципліни: навчальний посібник для студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / уклад.: С.В. Смерічевська. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 76 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50039>
30. Петренко В.О. Сучасні аспекти менеджменту організацій: штучний інтелект у створенні креативної інформації для менеджерів: монографія Дніпро: ТОВ «ЮК ЮРСЕРВІС», 2020. 68 с.
31. Постніков О. О., Смерічевська С. В. Трансформація аналітики великих баз даних в управлінні закупівлями з розвитком штучного інтелекту. Вісник економічної науки України. 2023. № 1 (44). С. 77-85. DOI:

[https://doi.org/10.37405/1729-7206.2023.1\(44\).77-85](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2023.1(44).77-85)

<http://www.venu-journal.org/download/2023/2023-1/10-Postnikov.pdf> (дата звернення: 10.05.2024).

32. Семененко, Ю. (2023). Роль штучного інтелекту як фактору впливу на ефективність діяльності компанії. *Modern Engineering and Innovative Technologies*, 2(27-02), 52–60.

33. Смерічевський С. Ф., Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т. Формування стратегічних рішень при управлінні змінами на підприємстві. *Бізнес Інформ*. 2022. № 6. С. 108–117.

34. Смерічевська С.В., Євтушенко К.В. Інтеграційна взаємодія маркетингу і логістики у контексті розвитку логістичного сектору в Україні в умовах невизначеності середовища. *Інфраструктура ринку*. Випуск 76. 2024. С.122-129.

35. Сумець О.М. Проектно-орієнтоване управління організацією: навч. посібник. Київ : Університет економіки і права «КРОК», 2022. 167 с.

36. Тюріна Н.М., Гой І.В., Бабій І.В. Логістика: навч. посіб. Київ. Центр учбової літератури, 2015. 392 с.

37. Федорова В.О., Блага В.В. Логістика: навч. посіб. Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків: Бровін О. В., 2019. 153 с.

38. Федеральне управління авіації США (FAA) URL: <https://www.faa.gov/> (дата звернення: 05.05.2024).

39. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка. Київ. КНЕУ, 2015. 316 с.

40. Харрісон Алан. Управління логістикою: Розробка стратегій логістичних операцій Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс, 2015 368 с.

41. Штучний інтелект та авіація URL: <https://utc-aviator.com/iskusstvennyj-intellekt-i-aviatsiya> (дата звернення: 05.05.2024).

42. Шкробот М. В. Моргонюк А. А. Удосконалення системи управління логістичними процесами підприємства. *Молодий вчений*. 2018. №4.

43. Шпачук Д.Б. Смерічевська С.В. Переваги логістичного партнерства в системі організації e-commerce. *Бізнес, інновації менеджмент : проблеми та*

перспективи: зб. тез доп. ІУ Міжнарод. наук.-практ. конф., (20.04.2023 р.). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2023. С.182-183. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/279799> (дата звернення: 05.05.2024).

44. Щепіна Т.Г, Люлько У.В. Особливості ефективного формування і використання капіталу підприємства. *Наукові праці викладачів кафедри фінансів, обліку та оподаткування.* 2015. URL:<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/35812> (дата звернення: 05.05.2024).

45. AirWhiteWhale створює безпілотний літак URL: <https://www.ukr.net/news/details/technologies/95360326.html>(дата звернення: 05.05.2024).

46. Artificial Intelligence in Aviation Industry URL: <https://tavtechnologies.aero/en-EN/review/pages/artificial-intelligence-in-aviation-industry> (дата звернення: 05.05.2024).

47. Kwilinski A., Kuzior A. Cognitive Technologies in the Management and Formation of Directions of the Priority Development of Industrial Enterprises. *Management Systems in Production Engineering.* 2020. Vol. 28. Iss. 2. P. 133–138.\

48. Microsoft Dynamics 365 Supply Chain Managemen URL: <https://www.googleadservices.com/pagead/aclk?sa=L&ai>. (дата звернення: 05.05.2024).

49. Natilus URL: <https://natilus.co/> (дата звернення: 05.05.2024).

50. What are Feeder Airlines? URL: <https://www.alternativeairlines.com/feeder-airline-service> (дата звернення: 05.05.2024).

51. UPS Feeder Airline Intends to Buy 20 Pilotless Cargo Planes URL: <https://www.flyingmag.com/ups-feeder-airline-intends-to-buy-20-pilotless-cargo-planes/>(дата звернення: 05.05.2024).

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НОВА
ПОШТА»
#31316718**

**Фінансова звітність за 2023 рік
АКТИВ**

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	76 808.00	63 849.00
первісна вартість	1001	222 084.00	235 471.00
накопичена амортизація	1002	-145 276.00	-171 622.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 660 949.00	2 765 733.00
Основні засоби	1010	6 840 742.00	9 327 238.00
первісна вартість	1011	10 178 235.00	13 852 844.00
знос	1012	-3 337 493.00	-4 525 606.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	3 564 861.00	6 297 444.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	128 083.00	157 041.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	47 748.00	157 949.00
Усього за розділом I	1095	12 319 191.00	18 769 254.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	422 156.00	413 811.00
Виробничі запаси	1101	417 390.00	391 015.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	4 766.00	22 796.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестраховання	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	968 844.00	1 138 305.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	146 103.00	160 436.00
з бюджетом	1135	48 136.00	53 902.00

у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	588 549.00	1 302 772.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	502 922.00	155 631.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	73 263.00	3 784.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	673 522.00	1 079 267.00
Готівка	1166	34.00	
Рахунки в банках	1167	461 620.00	714 068.00
Витрати майбутніх періодів	1170	11 952.00	24 544.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	282.00	
Усього за розділом II	1195	3 435 729.00	4 332 452.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	15 754 920.00	23 101 706.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 654.00	4 654.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	27 301.00	27 301.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6 484 117.00	9 476 353.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	6 516 072.00	9 508 308.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	0.00	
Відстрочені податкові зобов'язання			
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	1 454 745.00	1 912 643.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 332 885.00	3 424 357.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	

у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	3 787 630.00	5 337 000.00
Ш. Поточні зобов'язання і забезпечення	1600	76 000.00	
Короткострокові кредити банків			
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 368 731.00	3 393 971.00
товари, роботи, послуги	1615	1 259 484.00	1 857 488.00
розрахунками з бюджетом	1620	570 842.00	655 332.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	92 053.00	113 522.00
розрахунками зі страхування	1625	77 644.00	85 122.00
розрахунками з оплати праці	1630	419 219.00	595 758.00
за одержаними авансами	1635	49 736.00	64 885.00
за розрахунками з учасниками	1640	6 500.00	883 928.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	435 264.00	695 705.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	187 798.00	24 209.00
Усього за розділом III	1695	5 451 218.00	8 256 398.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	15 754 920.00	23 101 706.00

Продовження дод.А

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	36 468 879.00	23 687 034.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	28 625 037.00	19 276 532.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	7 843 842.00	4 410 502.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	301 477.00	696 168.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	2 985 829.00	1 673 172.00
Витрати на збут	2150	997 806.00	439 130.00
Інші операційні витрати	2180	494 865.00	463 951.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	3 666 819.00	2 530 417.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	2 706 514.00	1 138 698.00
Інші доходи	2240		0.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	1 248 217.00	887 690.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	686 941.00	391 073.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	4 438 175.00	2 390 352.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-471 019.00	-254 392.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	3 967 156.00	2 135 960.00

Продовження дод.А

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3 967 156.00	2 135 960.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	3 522 561.00	3 790 551.00
Витрати на оплату праці	2505	8 491 614.00	5 345 909.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 724 661.00	1 131 262.00
Амортизація	2515	2 317 382.00	1 769 538.00
Інші операційні витрати	2520	17 047 319.00	9 815 525.00
Разом	2550	33 103 537.00	21 852 785.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00